

დასკვნა საქართველოს კანონის პროექტზე
„საქართველოს 2015 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის
შესახებ“

(მეორე წარდგენა)

პარლამენტის საბიუჯეტო ოფისი

2014 წ.

დასკვნის შესახებ

საქართველოს პარლამენტის საბიუჯეტო ოფისი წარმოადგენს დამოუკიდებელ ფისკალურ ინსტიტუციას, რომლის უმთავრესი მიზანია აღმასრულებელი ხელისუფლების ფისკალური პოლიტიკის დამოუკიდებელი და მიუკერძოებელი ანალიზით, კვლევითა და შეფასებით ხელი შეუწყოს სახელმწიფო ფინანსების მართვაზე საპარლამენტო ზედამხედველობის გაძლიერებას და შესაბამისად, საჯარო ფინანსების ჯანსაღ, გამჭვირვალე მართვასა და ფისკალურ მდგრადობას საშუალო/გრძელვადიანი პერიოდისათვის. ზემოაღნიშნული მანდატის სრულყოფილად შესრულების მიზნით პარლამენტის საბიუჯეტო ოფისი მისი საქმიანობისას ითვალისწინებს ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ორგანიზაციის(OECD) მიერ დეკლარირებულ ძირითად პრინციპებს დამოუკიდებელი ფისკალური ინსტიტუციებისათვის.

პარლამენტის საბიუჯეტო ოფისის დასკვნა საქართველოს კანონის პროექტზე მომდევნო ფისკალური წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ მიზნად ისახავს:

- ერთი მხრივ, წარმოადგინოს ბიუჯეტის კანონის პროექტით გათვალისწინებული მაჩვენებლების მიმოხილვა, მათ შორის, ბიუჯეტის საშემოსავლო და ხარჯვითი ნაწილის დინამიკა გასული წლების ტენდენციების და ფისკალური პოლიტიკის აღმასრულებელი ხელისუფლების მიერ განსაზღვრული ძირითადი მიმართულებების გათვალისწინებით.
- მეორე მხრივ კი, შეაფასოს კანონპროექტით გათვალისწინებული მაჩვენებლების შესაბამისობა საშუალოვადიანი ფისკალური მდგრადობის კურსთან და მოკლე/საშუალოვადიანი პერიოდის ფისკალური რისკები. ზემოაღნიშნული მიზნით ალტერნატიულ წყაროებსა და დამოუკიდებელ ანალიზზე დაყრდნობით დასკვნა აფასებს კანონპროექტის საფუძვლად გამოყენებული მაკროეკონომიკური პროგნოზების საფუძვლიანობას, ასევე წარმოდგენილი მაკროეკონომიკური დაშვებების გათვალისწინებით კანონპროექტით გათვალისწინებული საბიუჯეტო აგრეგატების გეგმური მაჩვენებლების საფუძვლიანობას და ცალკეულ ფისკალურ რისკებს მაკროეკონომიკური გარემოს განსხვავებული განვითარების შემთხვევაში მომდევნო ფისკალური წლისათვის.

შინაარსი

დასკვნის შესახებ.....	2
შემაჯამებელი მიმოხილვა.....	4
მაკროეკონომიკური გარემოს მიმოხილვა და დაშვებები 2014-2015 წლებისათვის	9
სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსულობები	11
სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსავლები.....	12
სახელმწიფო ბიუჯეტის საგადასახადო შემოსავლები.....	12
სახელმწიფო ბიუჯეტის სხვა შემოსავლები	20
სახელმწიფო ბიუჯეტის გადასახდელები	22
სახელმწიფო ბიუჯეტის ვალდებულებების და ძირითადი ფისკალური ინდიკატორების დინამიკა	26

შემაჯამებელი მიმოხილვა

- საქართველოს 2015 წლის ბიუჯეტის კანონპროექტი ძირითადად შესაბამისობაშია ფისკალური პოლიტიკის მთავრობის მიერ განსაზღვრულ ამოცანებთან საშუალოვადიანი პერიოდისათვის. კერძოდ, პრიორიტეტების მიხედვით მიმდინარე წლის ბიუჯეტის კანონთან შედარებით ყველა დიდი ზრდა გათვალისწინებულია რეგიონალური განვითარება, ინფრასტრუქტურა და ტურიზმის(176 მლნ ლარი), ხელმისაწვდომი ხარისხიანი ჯანდაცვა და სოციალური უზრუნველყოფის(160 მლნ ლარი), განათლება, მეცნიერება და პროფესიული მომზადების(86 მლნ ლარი), სოფლის მეურნეობის(70 მლნ ლარი) პრიორიტეტებისათვის. ამავდროულად გათვალისწინებულია ბიუჯეტის როგორც საოპერაციო, ისე მთლიანი სალდოს გაუმჯობესება და ფისკალური დეფიციტის შემცირება მიმდინარე წლის ბიუჯეტის კანონით განსაზღვრულ გეგმურ მაჩვენებლებთან შედარებით.

სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსულობები 2015 წლისათვის

- კანონპროექტზე თანდართული „2015-2018 წლებისათვის ქვეყნის ძირითადი მონაცემებისა და მიმართულებების“ დოკუმენტში მოცემული 2014 და 2015 წლების საპროგნოზო მაკროეკონომიკური მაჩვენებლები არსებით გადახრას არ ავლენს ალტერნატიული წყაროთა მიერ მოცემულ პროგნოზებთან.
- სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსულობებთან მიმართებაში, 2015 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ წარმოდგენილი კანონპროექტით, მიმდინარე წლის ბიუჯეტის კანონთან შედარებით სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსულობების ჯამური მაჩვენებელი იზრდება 465 მლნ ლარით(5.1%-ით), კომპონენტების დონეზე ძირითადად შემოსავლების 771 მლნ ლარის ოდენობით(10.5%) ზრდის გავლენით. ამავდროულად, დაგეგმილია ვალდებულებების ზრდის(როგორც საგარეო, ისე საშინაო) მუხლით შემოსულობების შემცირება 306 მლნ ლარის ოდენობით, ხოლო არაფინანსური(პრივატიზება) და ფინანსური აქტივების კლების(სესხების დაფარვით მიღებული სახსრები) მუხლით შემოსულობების მოცულობა, მიმდინარე წლის ბიუჯეტის კანონის დონეზე, შესაბამისად, 80 და 70 მლნ ლარის დონეზე განსაზღვრული.
- წარმოდგენილი კანონპროექტით საგადასახადო შემოსავლების ჯამური მოცულობა მიმდინარე წლის ბიუჯეტის კანონის გეგმურ მაჩვენებელთან შედარებით იზრდება 11.4%-ით. თუმცა დაგეგმვის პროცესის რეალისტურად წარმოსადგენად მიზანშეწონილია 2015 წლის წარმოდგენილი მაჩვენებლები განხილულ იქნას არა მხოლოდ 2014 წლის ბიუჯეტის კანონით განსაზღვრულ მაჩვენებლებთან, არამედ მიმდინარე წლის მოსალოდნელ მაჩვენებლებთან მიმართებაში, რომლებიც ითვალისწინებს მიმდინარე წლის 9 თვის მდგომარეობით მობილიზების

ტენდენციებს. საბიუჯეტო ოფისის მიერ გასული წლების მობილიზების ტენდენციებსა და ექსტრაპოლაციის მეთოდზე დაყრდნობით გაანგარიშებულ მიმდინარე წლის მოსალოდნელ მაჩვენებელთან შედარებით 2015 წლის საგადასახადო შემოსავლების ჯამური მოცულობა დაახლოებით 6.9%-ით იზრდება, რაც წარმოდგენილი მაკროეკონომიკური სცენარის გათვალისწინებით, რეალისტურად შეიძლება შეფასდეს. თუმცა საყურადღებოა გადასახადების ცალკეული ტიპების მიხედვით შემოსავლების დინამიკა. კანონპროექტით გათვალისწინებულია მოგების გადასახადის 12.0%-ით ზრდა მიმდინარე წლის მოსალოდნელ მაჩვენებელთან შედარებით, რაც გასული წლების გამოცდილებიდან გამომდინარე დამატებით დასაბუთებას საჭიროებს. რაც შეეხება გადასახადების სხვა ტიპებს, საბიუჯეტო ოფისის შეფასებით, გასული და მოსალოდნელი ზრდის ტემპის გათვალისწინებით, შეიძლება მიჩნეულ იქნას, რომ საშემოსავლო და დამატებითი ღირებულების გადასახადებისათვის კანონპროექტით წარმოდგენილია მობილიზების კონსერვატიული გეგმური მაჩვენებლები.

- საგადასახადო შემოსავლების გეგმური მაჩვენებლების სრულყოფილად შეფასებისათვის ოფიციალურ მაკროეკონომიკურ პროგნოზებზე დაყრდნობით პარლამენტის საბიუჯეტო ოფისის მიერ გაანგარიშებულ იქნა სახელმწიფო ბიუჯეტის საგადასახადო შემოსავლების დამოუკიდებელი საპროგნოზო მაჩვენებლები. საპროგნოზო მაჩვენებლები მომზადებულ იქნა მიმდინარე 2014 წლის შემოსავლების მობილიზების სამი განსხვავებული სცენარისათვის (დეტალურად, იხ. დასკვნის შესაბამისი ნაწილი). მიმდინარე წლის 9 თვის მობილიზების ტენდენციების გათვალისწინებით გაანგარიშებული 2015 წლის საპროგნოზო მაჩვენებლების შედარება ბიუჯეტის კანონპროექტით წარმოდგენილ მაჩვენებლებთან იმავე ტენდენციებზე მიუთითებს, რაზეც ზემოთმოცემული შეფასებისას იქნა აღნიშნული. კერძოდ, 2015 წლისთვის სახელმწიფო ბიუჯეტის საგადასახადო შემოსავლების საბიუჯეტო ოფისის მიერ გაანგარიშებული ჯამური მოცულობა შეადგენს 7,847 მლნ ლარს, რაც 2015 წლისთვის ბიუჯეტის კანონით განსაზღვრულ წლიურ მაჩვენებელს 1.5%-ით აღემატება. გადასახადების ცალკეული ტიპების მიხედვით, საპროგნოზო მაჩვენებლები წარმოდგენილია დასკვნის შესაბამის ნაწილში.

- გარდა ზემოაღნიშნულისა, დასკვნაში წარმოდგენილია ინფორმაცია საგადასახადო შემოსავლების სენსიტიურობის შესახებ რეალური მშპ-ს ზრდის ტემპისა და ინფლაციის საპროგნოზო მაჩვენებლების ოფიციალური პროგნოზებისაგან 1%-ითა და 0.5%-ით გადახრების შემთხვევაში მიმდინარე წლის მობილიზების ტენდენციების გათვალისწინებით საბიუჯეტო ოფისის მიერ გაანგარიშებულ 2014 წლის მაჩვენებლებზე დაყრდნობით. საბიუჯეტო ოფისის შეფასებით, ოფიციალური საპროგნოზო მაჩვენებლებისაგან რეალური მშპ-ს ზრდისა ან ინფლაციის ზრდის მიმართულებით 1%-იანი გადახრის შემთხვევაში (დამოუკიდებლად), ბიუჯეტის წარმოდგენილი გეგმური მაჩვენებლისაგან საგადასახადო შემოსავლების ჯამური

მაჩვენებლის გადახრა 2.4%-ს უტოლდება, ხოლო 0.5%-იანი გადახრის შემთხვევაში საშუალოდ - 1.5%-2.0%-ს. რაც შეეხება გადახრებს კლების მიმართულებით, რეალური მშპ-ს ზრდისა ან ინფლაციის კლების მიმართულებით 1%-იანი გადახრის შემთხვევაშიც კი, საგადასახადო შემოსავლების ჯამური მაჩვენებელი ბიუჯეტით წარმოდგენილ გეგმურ მაჩვენებელს აჭარბებს 0.7%-ით, ხოლო 0.5%-იანი გადახრის შემთხვევაში - 1.1%-ით. ზემოაღნიშნული კიდევ ერთხელ მიანიშნებს, რომ კანონის პროექტით წარმოდგენილია საგადასახადო შემოსავლების ჯამური მაჩვენებლის კონსერვატული გეგმა *(დეტალურად გადასახადების ტიპების სენსიტიურობის შესახებ მაკროეკვლადების გადახრების მიმართ, იხ. დასკვნის შესაბამისი ნაწილი და დანართი 2).*

- წარმოდგენილი კანონპროექტით, მიმდინარე წლის ბიუჯეტის კანონით განსაზღვრულ გეგმურ მაჩვენებლებთან შედარებით, გათვალისწინებულია სახელმწიფო ბიუჯეტის სხვა შემოსავლების შემცირება, ჯამური მოცულობით 80 მლნ ლარი, რაც ძირითადად საკუთრებიდან შემოსავლების, კერძოდ, კი დივიდენდების მუხლის გეგმის 50 მლნ ლარის ოდენობით შემცირებას უკავშირდება. გასათვალისწინებელია, რომ ერთი მხრივ, 2014 წლის 9 თვის მდგომარეობით, სახელმწიფო ბიუჯეტის დივიდენდების მუხლით მიმართულ იქნა წლიური გეგმის 0.3%. ამასთან, ფინანსთა სამინისტროს ინფორმაციით, 2014 წლის განმავლობაში არ ჩატარებულა სახელმწიფო წილობრივი მონაწილეობით მოქმედი საწარმოების წმინდა მოგების განაწილებისა და გამოყენების შესახებ წინადადებების განხილვისა და გადაწყვეტილების მიღების მიზნით შექმნილი კომისიის სხდომა.

სახელმწიფო ბიუჯეტის გადასახდელები 2015 წლისათვის

- წარმოდგენილი კანონპროექტით, სახელმწიფო ბიუჯეტის გადასახდელების ჯამური მოცულობის ზრდა გათვალისწინებულია 5%-ის დონეზე, 440 მლნ ლარის ოდენობით, მათ შორის გათვალისწინებულია ხარჯებისა(მიმდინარე ხარჯები) და არაფინანსური აქტივების ზრდის მუხლით გადასახდელების(კაპიტალური ხარჯები) ზრდა შესაბამისად, 6%-ითა და 16%-ით. რაც შეეხება ფინანსური აქტივების ზრდას(სესხების გაცემა და აქციების/წილის ზრდა) გათვალისწინებულია აღნიშნული მუხლით გადასახდელების ზრდა 69 მლნ ლარით, როგორც სესხების, ისე აქციებისა და სხვა კაპიტალის კომპონენტებში.
- რაც შეეხება დინამიკას მხარჯავი დაწესებულებებისა და პროგრამების დონეზე, 2015 წლის წარმოდგენილი კანონპროექტით, 2014 წლის წლის ბიუჯეტის კანონით დამტკიცებულ გეგმასთან მიმართებაში, ასიგნებების ზრდა გათვალისწინებულია სახელმწიფო ბიუჯეტის 27 მხარჯავი დაწესებულებისათვის(მათ შორის, 5 ახალი მხარჯავი დაწესებულება), კლების მიმართულებით იცვლება 4 მხარჯავი დაწესებულების, ხოლო 2014 წლის კანონით გათვალისწინებულ გეგმურ დონეზეა

შენარჩუნებული 16 მხარჯავი დაწესებულების ასიგნებების მოცულობა(დეტალურად იხ. დასკვნის შესაბამისი ნაწილი).

- რაც შეეხება საერთო-სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გადასახდელებს, წარმოდგენილი კანონპროექტით, ჯამური მოცულობა შეადგენს 2,011 მლნ ლარს, რაც მიმდინარე წლის ბიუჯეტის კანონით განსაზღვრულ გეგმაზე 64 მლნ ლარით, ხოლო პირველი წარდგენისას წარმოდგენილ გეგმაზე- 21 მლნ ლარით ნაკლებია. პირველ წარდგენასთან შედარებით სხვაობა ძირითადად უკავშირდება მთავრობის სარეზერვო ფონდის გეგმური მოცულობის შემცირებას პირველ წარდგენასთან შედარებით 20 მლნ ლარით - წარმოდგენილი კანონპროექტით, მთავრობის სარეზერვო ფონდის მოცულობა, ისევე როგორც 2014 წლის ბიუჯეტის კანონით, განსაზღვრულია 50 მლნ ლარის დონეზე. საერთო-სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გადასახდელების სხვა პროგრამებს პირველი წარდგენით მოცემულ მაჩვენებლებთან შედარებით არსებითი ცვლილება არ განუცდია. მიმდინარე წელთან შედარებით შემცირების ტენდენცია ძირითადად დაკავშირებულია საგარეო ვალდებულებების მომსახურებისა და დაფარვის პროგრამის 175 მლნ ლარის ოდენობით შემცირებასთან. კანონპროექტით გათვალისწინებულია ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულებისათვის გადასაცემი ტრანსფერების ზრდა მიმდინარე წლის ბიუჯეტის კანონით განსაზღვრულ გეგმასთან შედარებით 58.1 მლნ ლარის ოდენობით. ანალოგიურად 50 მლნ ლარის ოდენობით იზრდება და 300 მლნ ლარის ოდენობითაა განსაზღვრული რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდი. თუმცა საერთო-სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გადასახდელების გეგმური მაჩვენებლების ანალიზისას გასათვალისწინებელია, რომ არსებული კანონმდებლობით წლის განმავლობაში საერთო-სახელმწიფოებრივი გადასახდელების პროგრამებს შორის სახსრების განაწილებაზე %-ული ლიმიტი განსაზღვრული არ არის.

სახელმწიფო ბიუჯეტის ვალდებულებების დინამიკა

- საქართველოს 2015 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონის პროექტით, ვალდებულებების ზრდის მუხლით შემოსულობები განსაზღვრულია 1,330 მლნ ლარის დონეზე, რაც მიმდინარე წლის გეგმურ მაჩვენებელზე 18.7%-ით ნაკლებია. აღნიშნული უკავშირდება საშინაო ვალდებულებებისა (ფასიანი ქაღალდები, გარდა აქციებისა) და საგარეო ვალდებულებების (სესხები) მუხლით შემოსულობების შემცირებას, შესაბამისად 200 მლნ-თა და 106 მლნ ლარის ოდენობით. ანალოგიურ ტენდენციას ავლენს ვალდებულებების კლების კომპონენტი, რომელიც 189 მლნ ლარით მცირდება, ძირითადად საგარეო ვალდებულებების დაფარვის შემცირების გავლენით.

- რაც შეეხება საშინაო ვალდებულებების დინამიკას, დაგეგმილია საშინაო ვალდებულებების ზრდის (ფასიანი ქაღალდები, გარდა აქციებისა) მუხლით შემოსულობების შემცირება მიმდინარე წლის ბიუჯეტის კანონთან შედარებით 400 მლნ ლარის დონემდე. აღნიშნული უკავშირდება იმ ფაქტს, რომ კანონპროექტით არ არის გათვალისწინებული, ეკონომიკის გრძელვადიანი რესურსით უზრუნველყოფის ხელშეწყობის მექანიზმისათვის 200 მლნ ლარის ოდენობით სახაზინო ობლიგაციებისა და ვალდებულებების გამოყენება, რაც 2014 წლის ბიუჯეტის კანონით იყო განსაზღვრული. 400 მლნ ლარის წმინდა ზრდა, აღრიცხვის არსებული სპეციფიკის გათვალისწინებით, ითვალისწინებს 2015 წლის განმავლობაში სახაზინო ვალდებულებისა და სახაზინო ობლიგაციების გამოშვების შედეგად სახელმწიფო საშინაო ვალდებულებების ზრდას 897 მლნ ლარის, ხოლო დაფარვას – 497 მლნ ლარის ოდენობით. რაც შეეხება საშინაო ვალდებულებების მომსახურებასა და დაფარვას, აღნიშნული მაჩვენებელი 2015 წლისათვის მიმდინარე წლის ბიუჯეტის კანონით განსაზღვრულ გეგმასთან შედარებით 46 მლნ ლარით იზრდება, ძირითადად საპროცენტო ხარჯების ზრდის გავლენით.
- წარმოდგენილი კანონპროექტით. მშპ-ს საპროგნოზო მაჩვენებლებთან მიმართებაში ვალის კოეფიციენტი 34.7%-იდან 35.7%-მდე იზრდება, თუმცა მცირედით იცვლება სახელმწიფო ვალის სტრუქტურა, კერძოდ, მცირდება სახელმწიფო საგარეო ვალის კოეფიციენტი მშპ-სთან მიმართებაში 27.2%-დან 26.8%-მდე.

პარლამენტის
საბიუჯეტო ოფისი

მაკროეკონომიკური გარემოს მიმოხილვა და დაშვებები 2014-2015 წლებისათვის

ფისკალური რისკების ანალიზისას, მაკროეკონომიკურ დაშვებებთან მიმართებაში საბიუჯეტო აგრეგატებზე ზეგავლენის არსებითობის თვალსაზრისით, გამოყოფენ შემდეგ ძირითად ცვლადებს: რეალური მშპ-ს ზრდა, საერთაშორისო ბაზარზე საპროცენტო განაკვეთების ცვლილება, ინფლაციის ტემპი, გაცვლითი კურსი, იმპორტის ზრდის ტემპი. ანგარიშში წარმოდგენილია ოფიციალური საშუალოვადიანი ფისკალური ჩარჩოს ბაზისად გამოყენებული მაკროეკონომიკური დაშვებების ანალიზი, ასევე ზემოაღნიშნულთაგან ცალკეული რისკების მოსალოდნელი ზეგავლენის შეფასება სახელმწიფო ბიუჯეტის საშემოსავლო ნაწილსა და სახელმწიფო ვალის მოცულობაზე, პარლამენტის საბიუჯეტო ოფისის დამოუკიდებელ გაანგარიშებებსა და ალტერნატიულ წყაროებზე დაყრდნობით.

„საქართველოს 2015 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ“ საქართველოს კანონის პროექტის მეორე წარდგენით წარმოდგენილი მაკროეკონომიკური ჩარჩო არსებითად არ განსხვავდება პირველი წარდგენისას კანონპროექტზე თანდართული 2015-2018 წწ. ქვეყნის „ძირითადი მონაცემებისა და მიმართულებების დოკუმენტით“ წარმოდგენილი მაკროეკონომიკური სცენარისაგან. სხვაობები ვლინდება აღნიშნული დოკუმენტის პირველად ვარიანტში, და ასევე 2014-2017 წწ. პერიოდისათვის მომზადებულ ამავე დოკუმენტში წარმოდგენილ სცენარებთან. კერძოდ, 2015-2018 წლებისათვის „პარლამენტის“ ქვეყნის ძირითადი მონაცემებისა და მიმართულებების დოკუმენტის“ (BDD) წარმოდგენილი ვარიანტით 2015 წელს ნომინალური მთლიანი შიდა პროდუქტმა 31,834.0 მილიონი ლარი უნდა შეადგინოს, რაც 2014-2017 წლის BDD დოკუმენტში(01/2014წ) ასახულ მონაცემს 89.5 მილიონი ლარით აღემატება, თუმცა 2015-2018 წწ. BDD დოკუმენტის პირველადი ვარიანტის (06/2014წ) ანალოგიურ მონაცემზე 306.1 მილიონი ლარით ნაკლებია. მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტი მშპ-სთან განსაზღვრული - 7.5%-ის ფარგლებში 2015 წლისათვის, 2014-2017 წლის იმავე სახის დოკუმენტის აღნიშნული მაჩვენებლის საპროგნოზო %-ული წილი მშპ-სთან -3.5%-ის დონეზე იყო განსაზღვრული, რაც შესაბამის პერიოდში სავაჭრო სალდოს განვითარების განსხვავებულ მოლოდინებს უკავშირდებოდა. ამასთან, მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტი მშპ-სთან 2014 წლის BDD დოკუმენტის პირველ ვარიანტში (09/2014) -7.5%-ით იყო განსაზღვრული, ხოლო მეორე ვარიანტში (11/2014) -7.4%-ია.

ინდიკატორის პროგნოზი 2015 წლისათვის(BDD)	2012-2015წწ.	2013-2016წწ.	2013-2016წწ.	2014-2017წწ.	2014-2017წწ.	2015-2018წწ.	2015-2018 წწ.	2015-2018 წწ.
	საბოლოო ვარიანტი (01/2012 წ.)	პირველი წარდგენა (09/2012წ.)	საბოლოო ვარიანტი (01/2013 წ.)	პირველი წარდგენა (09/2013წ.)	საბოლოო ვარიანტი (01/2014 წ.)	პირველადი ვარიანტი (30/06/2014წ.)	პირველი წარდგენა (09/2014წ.)	მეორე წარდგენა (11/2014წ.)

რეალური მშპ (ზრდის ტემპი)	7.0	-	6.0	5.0	5.0	5.0	5.0	5.0
ნომინალური მშპ (მლნ ლარი)	38,851.8	-	36,095.2		31,744.5	32,140.1	31,834.0	31,834.0
სამომხმარებლო ფასების ინდექსი (საშუალო პერიოდის განმავლობაში)	6.0	-	5.0	3.0	3.0	5.0	4.0	4.0
მიმდინარე ანგარიში (%-ად მშპ-სთან)	-6.1	-	-7	-3.7	-3.5	-7.2	-7.5	-7.4

ცხრილი 1. BDD დოკუმენტით განსაზღვრული საპროგნოზო მაჩვენებლების დინამიკა 2015 წლისათვის

გასული წლის გამოცდილებიდან გამომდინარე, საყურადღებოა ოფიციალური საპროგნოზო მაჩვენებლების მიმართება ალტერნატიული წყაროების საპროგნოზო მაჩვენებლებთან. წარმოდგენილი 2014 და 2015 წლების საპროგნოზო მაკროეკონომიკური მაჩვენებლები არსებით გადახრას არ ავლენს ალტერნატიული წყაროთა მიერ მოცემულ პროგნოზებთან, თუმცა მცირე განსახვავება ვლინდება საშუალოვადიან პერიოდში მოცემულ მაჩვენებლებთან მიმართებაში. კერძოდ, საერთაშორისო სავალუტო ფონდის შეფასებით, საბაზისო სცენარად განხილულია საშუალოვადიან პერიოდში 5% ეკონომიკური ზრდა, თუმცა BDD-ს წარმოდგენილი დოკუმენტით აღნიშნული მაჩვენებელი 2016-2018 წლებისათვის 5.5%-ს შეადგენს.

პარლამენტის
საბიუჯეტო ოფისი

	რეალური მშპ-ს ტემპი	ზრდის ტემპი	სამომხმარებლო ინდექსის ზრდის ტემპი (პერიოდის საშუალო)	ფასების ტემპი	მიმდინარე დეფიციტი(%-ად მშპ-სთან)	ანგარიშის დეფიციტი(%-ად მშპ-სთან)
	2014	2015	2014	2015	2014	2015
ოფიციალური პროგნოზი(BDD) (2015-2018 წ).	5.0	5.0	3.5	5.0	-7.5	-7.4
საერთაშორისო სავალუტო ფონდი(08.14)	5.0	5.0	4.6	4.9	-8.4	-7.9
საერთაშორისო სავალუტო ფონდი (05.14) ¹	5.0	5.0	4.0	4.6	-7.9	-7.3
საერთაშორისო სავალუტო	6.6	-	4.5	-	-7.7	-7.1

¹ Regional Economic Outlook. <http://www.imf.org/external/pubs/ft/reo/2014/mcd/eng/pdf/menacca0514.pdf>

ფონდი(08.13)²

ევროპის

გაერთიანებისა და

რეკონსტრუქციის

ბანკი (05.2014)³

4.0

4.0

4.0

-

-

-

ცხრილი 2. საპროგნოზო მაჩვენებლები 2014-2015 წლებისათვის BDD დოკუმენტისა და ალტერნატიული წყაროების მიხედვით.

სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსულობები

2015 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ წარმოდგენილი კანონპროექტით, სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსულობების ჯამური მაჩვენებელი ბიუჯეტის პირველ წარდგენასთან შედარებით იზრდება 170.0 მლნ ლარით, ხოლო მიმდინარე წლის ბიუჯეტის კანონთან შედარებით 465 მლნ ლარით (5.1%-ით), ძირითადად შემოსავლების 771 მლნ ლარის ოდენობით (10.5%) ზრდის გავლენით. ვალდებულებების ზრდის მუხლით შემოსულობების შემცირება დაგეგმილია 306 მლნ ლარის დონეზე, რაც თავის მხრივ, ითვალისწინებს, საგარეო და საშინაო ვალდებულებების ზრდის მუხლით შემოსულობების შემცირებას შესაბამისად, 106 მლნ ლარითა და 200 მლნ ლარით. არაფინანსური (პრივატიზება) და ფინანსური აქტივების კლების (სესხების დაფარვით მიღებული სახსრები) მუხლით შემოსულობების მოცულობა, მიმდინარე წლის ბიუჯეტის კანონის დონეზე, შესაბამისად, 80 და 70 მლნ ლარის დონეზეა განსაზღვრული და არ არის კორექტირებული კანონპროექტის პირველ წარდგენასთან შედარებით.

(ათასი ლარი)

	2013 წლის ფაქტი	2014 წლის გეგმა	2015 წლის პროექტი (პირველი წარდგენა)	2015 წლის პროექტი (გადამუშავებული ვარიანტი)	2015 წ. პროექტი (გადამუშავებული ვარიანტი) / 2014 წ. გეგმა	
					სხვაობა	პროცენტული ცვლილება
შემოსულობები	7,694,824	9,105,000	9,400,000	9,570,000	465,000	5.1%
შემოსავლები	6,839,494	7,319,000	7,930,000	8,090,000	771,000	10.5%
გადასახადები	6,287,685	6,820,000	7,460,000	7,600,000	780,000	11.4%
გრანტები	238,861	144,000	180,000	215,000	71,000	49.3%
სხვა შემოსავლები	312,947	355,000	290,000	275,000	-80,000	-22.5%
არაფინ.აქტივების კლება	77,515	80,000	80,000	80,000	0.0	0.0%

² IMF Country Report No. 13/264. <http://www.imf.org/external/pubs/ft/scr/2013/cr13264.pdf>

³ Regional Economic Prospects in EBRD Countries of Operations: September 2014.

<http://www.ebrd.com/downloads/research/REP/rep-2014.pdf>

ფინანსური აქტივების კლება	39,924	70,000	70,000	70,000	0.0	0.0%
ვალდებულებების ზრდა	737,891	1,636,000	1,320,000	1,330,000	-306,000	-18.7%

ცხრილი 4. სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსულობები 2013-2015 წლებში

სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსავლები

სახელმწიფო ბიუჯეტის საგადასახადო შემოსავლები

საგადასახადო შემოსავლების 9 თვის შესრულება სახელმწიფო ბიუჯეტის შესრულების მიმდინარეობის შესახებ ანგარიშის მიხედვით, 5,039.3 მლნ ლარს შეადგენს და წლიურ გეგმასთან მიმართებით 74%-ს შეადგენს. საგადასახადო შემოსავლების ცალკეული ტიპების მიხედვით, დამატებითი ღირებულების, აქციზის და იმპორტის გადასახდებისათვის მიმდინარე წლის 9 თვის მდგომარეობით შესრულება ნომინალურ გამოსახულებაში აღემატება გასული წლის მაჩვენებლებს ანალოგიური პერიოდისათვის (განსაკუთრებით მასშტაბურად დღგ-სათვის 366 მლნ ლარით). რაც შეეხება გადასახადების სხვა ტიპებს, აღნიშნული მაჩვენებლები მხოლოდ მცირედით განხვავდება გასული წლის ანალოგიური მაჩვენებლებისაგან, გარდა ამისა, უნდა აღინიშნოს, რომ, ფინანსთა სამინისტროს ინფორმაციით, 2014 წლის 9 თვის მდგომარეობით დაუბეგრავი მინიმუმის ფარგლებში გაცემულმა სახსრებმა 127,717 ათასი ლარი შეადგინა, რაც არსებული მარეგულირებელი ნორმების შესაბამისად, ამოთიშულ იქნა სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსავლებიდან.

რაც შეეხება სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონპროექტით წარმოდგენილ მაჩვენებლებს, **2015 წლისათვის სახელმწიფო ბიუჯეტის საგადასახადო შემოსავლების ჯამური საპროგნოზო მოცულობა შეადგენს 7,600 მლნ ლარს და 2014 წლისათვის ბიუჯეტის კანონით განსაზღვრულ წლიურ მაჩვენებელს 11.4%-ით აღემატება.** 2014 წლის ბიუჯეტის კანონით განსაზღვრული გეგმითა და 2015 წლის წარმოდგენილი კანონპროექტის მაჩვენებლებით ანალიზით ვლინდება, რომ აღნიშნული მაჩვენებლებით %-ად ყველაზე მასშტაბური ზრდა გათვალისწინებულია საშემოსავლო და აქციზის გადასახადებისათვის, მოგების გადასახადის მოცულობა მიმდინარე წლის ბიუჯეტის კანონთან შედარებით 2015 წლის საპროგნოზო მაჩვენებლით მცირდება მოგების გადასახადის მოცულობა, რაც შეეხება დღგ-ს და იმპორტს სახით მიღებულ საგადასახადო შემოსავლებს, აღნიშნული მაჩვენებლები 2014 წლის ბიუჯეტის კანონთან შედარებით იზრდება შესაბამისად 8%-ითა და 14%-ით. აქციზთან დაკავშირებით უნდა ითქვას, რომ აღნიშნული მაჩვენებლის ასეთი მნიშვნელოვანი ზრდა (2014 წლის დამტკიცებული ბიუჯეტის შესაბამის მაჩვენებელთან შედარებით გაზრდილია 208.0 მლნ ლარით, ხოლო ბიუჯეტის პროექტის პირველ წარდგენასთან შედარებით 139.0 მლნ ლარით), საგადასახადო კოდექსში დაგეგმილი ცვლილებების შესაბამისად, დაკავშირებულია აქციზის განაკვეთების მატებასთან: თამბაქოზე (1 იანვრიდან აქციზის განაკვეთი გაიზრდება ფილტრიან სიგარეტზე 15 თეთრით, უფილტრო სიგარეტზე - 5 თეთრით, ხოლო 1 ივლისიდან შემოდებულ იქნება სიგარეტზე აქციზის გადასახადის ე.წ. შერეული სისტემა, რაც ჯამში დამატებითი რესურსის სახით 70.0 მლნ ლარს შეადგენს), ალაოს ლუდზე, ეთილის

სპორტსა და ალკოჰოლურ სასმელებზე (აღნიშნულ სასმელებზე აქციზის განაკვეთი გაორმაგდება, რითაც დამატებითი მობილიზებული იქნება 40.0 მლნ ლარი), ასევე, აქციზით დაიბეგრება უცხოეთიდან შემოსული სატელეფონო ზარები (აღნიშნულის ხარჯზე მიღებული დამატებითი შემოსავალი იქნება დაახლოებით 30.0 მლნ ლარი).

	2013	2014 (კანონით)	2015წ. კანონპროექტი (I წარდგენა)	2015წ. კანონპროექტი (II წარდგენა)	ზრდის ტემპი 2013- 2014წწ(%)	ზრდის ტემპი 2014- 2015წწ(%) (II წარდგენა)
სულ, საგადასახადო შემოსავლები	6,285,992	6,820,000	7,587,399	7,600,000	8.5%	11.4%
საშემოსავლო გადასახადი	1,795,142	1,770,000	2,197,399	2,085,000	-1.4%	17.8%
მოგების გადასახადი	806,545	912,000	906,000	900,000	13.1%	-1.3%
დამატებული ღირებულების	2,847,868	3,274,000	3,534,000	3,529,000	15.0%	7.8%
აქციზი	722,178	739,000	808,000	947,000	2.3%	28.1%
იმპორტის გადასახადი	89,375	100,000	117,000	114,000	11.9%	14.0%
სხვა გადასახადები	24,884	25,000	25,000	25,000	0.5%	0.0%

ცხრილი 5.სახელმწიფო ბიუჯეტის საგადასახადო შემოსავლები 2014 წლის ბიუჯეტის კანონისა და 2015 წლის წარმოდგენილ კანონპროექტის მიხედვით.

იმის გათვალისწინებით, რომ დასაგეგმი საბიუჯეტო წლის წარმოდგენილი საპროგნოზო მაჩვენებლების შეფასებისას მიზანშეწილია გათვალისწინებულ იქნას მიმდინარე 2014 წლის წლის მობილიზების ტენდენციები, 2014 წლის ბიუჯეტის კანონთან წარმოდგენილი მაჩვენებლების შედარება არ იძლევა მათი საფუძვლიანობის შესახებ რეალისტურ სურათს. ამდენად, წარმოდგენილი საპროგნოზო მაჩვენებლების შესაფასებლად, საბიუჯეტო ოფისი იყენებს ორეტაპიან მიდგომას

1. მიმდინარე წლის 9 თვის მობილიზების ტენდენციის გათვალისწინებით, გასული 3 წლის ანალოგიურ მაჩვენებლებზე დაყრდნობით, ექსტრაპოლაციის მეთოდით გაიანგარიშება მიმდინარე წლის მოსალოდნელი მაჩვენებლები საგადასახადო შემოსავლის თითოეული ტიპისათვის;

2. ხდება დასაგეგმი წლის კანონპროექტით გათვალისწინებული საპროგნოზო მაჩვენებლების შედარება ექსტრაპოლაციის მეთოდით გაანგარიშებულ მაჩვენებლებთან.

იმის გათვალისწინებით, რომ ექსტრაპოლაციის მეთოდით გათვალისწინებული მოსალოდნელი მაჩვენებელი ბიუჯეტის კანონით გათვალისწინებულ მაჩვენებელთან შედარებით მიმდინარე წლის მოსალოდნელი მობილიზების უფრო რეალურ სურათს ასახავს, აღნიშნულ მაჩვენებელთან შედარებით 2015 წლის მაჩვენებლების ზრდის ტემპის წარმოდგენა, საშუალოვადიანი ფისკალური ჩარჩოთი წარმოდგენილი მაკროეკონომიკური გარემოს საპროგნოზო ტენდენციების გათვალისწინებით, იძლევა ზედმეტად ოპტიმისტური/კონსერვატიული საპროგნოზო მაჩვენებლების იდენტიფიცირების საშუალებას.

ცხრილში # წარმოდგენილია ზემოაღნიშნულ მიდგომაზე დაყრდნობით მიმდინარე წლის მოსალოდნელი მაჩვენებლების პირველადი შეფასება. კერძოდ, როგორც ცხრილიდან ჩანს, აგრეგატულ დონეზე საგადასახადო შემოსავლების შესრულება მიმდინარე წელს ნაკლებ სავარაუდოა სირთულეებს უკავშირდებოდეს და ტენდენცია შესაძლოა გადაჭარბებით შესრულებას ეხებოდეს. თუმცა ცალკეული ტიპების მიხედვით შესაძლოა გამოვლინდეს გადახრები ბიუჯეტის კანონით განსაზღვრული მაჩვენებლებისაგან, საბიუჯეტო ოფისის მეორადი შეფასებით, მოსალოდნელია მოგების გადასახადის ფაქტობრივი მობილიზების უარყოფითი გადახრა ბიუჯეტის კანონით გათვალისწინებული წლიური გეგმისაგან, თუმცა მოსალოდნელია გამოვლინდეს გადაჭარბებით შესრულების ტენდენცია საშემოსავლო, დამატებითი ღირებულებისა აქციზის და იმპორტის გადასახადებისთვის.

	2013 წლის შესრულება	საშუალო წილი 9 თვის წლიურში (ბოლო 3 წლისთვის)	9 თვის შესრულება	ექსტრაპოლა ციით დადგენილი წლიური მაჩვენებელი	2014 (კანონით განსაზღვრუ ლი გეგმური მაჩვენებელი)	სხვაობა
სულ, საგადასახადო შემოსავლები	6,285,992	73%	5,039,307	6,979,288	6,820,000	159,288
საშემოსავლო გადასახადი	1,795,142	70%	1,274,297*	1,871,080*	1,770,000	101,080
მოგების გადასახადი	806,545	82%	660,209	803,523	912,000	-108,477
დამატებული	2,847,868	72%	2,421,914	3,368,133	3,274,000	94,133

ღირებულების						
აქციზი	722,178	73%	593,158	813,048	739,000	74,048
იმპორტის გადასახადი	89,375	73%	73,373	100,902	100,000	902
სხვა გადასახადები	24,884	73%	16,356	22,601	25,000	-2,399

* 2014 წლის მოსალოდნელი მაჩვენებლების გაანგარიშება (დაუბეგრავი მინიმუმის სახით გაცემული სახსრების გათვალისწინებით) ეყრდნობა დაშვებას, რომ 127,717 ათასი ლარი მიმართულ იქნა საშემოსავლო გადასახადიდან.

ცხრილი 6. სახელმწიფო ბიუჯეტის მოსალოდნელი საგადასახადო შემოსავლები 2014 წლისათვის, საბიუჯეტო ოფისის კალკულაციაზე დაყრდნობით.

როგორც ზემოთ აღინიშნა, დაგეგმვის პროცესის რეალისტურად წარმოსადგენად მიზანშეწონილია 2015 წლის წარმოდგენილი მაჩვენებლები განხილულ იქნას არა მხოლოდ 2014 წლის ბიუჯეტის კანონით განსაზღვრულ მაჩვენებლებთან, არამედ მიმდინარე წლის ზემოთმოცემულ მოსალოდნელ მაჩვენებლებთან მიმართებაში (იხ. ცხრილი). როგორც ცხრილიდან ჩანს, საბიუჯეტო ოფისის მიერ გაანგარიშებულ მიმდინარე წლის მოსალოდნელ მაჩვენებელთან შედარებით საგადასახადო შემოსავლების ჯამური მოცულობა დაახლოებით 6.9%-ით იზრდება, რაც წარმოდგენილი მაკროეკონომიკური სცენარის გათვალისწინებით, რეალისტურად შეიძლება შეფასდეს. თუმცა საყურადღებოა გადასახადების ცალკეული ტიპების მიხედვით შემოსავლების დინამიკა. როგორც ცხრილიდან ჩანს, კანონპროექტით გათვალისწინებული მაჩვენებელი მოგების გადასახადისათვის მიმდინარე წლის მოსალოდნელ მაჩვენებელთან შედარებით 12.0%-ით იზრდება, რაც გასული წლების გამოცდილებიდან გამომდინარე დამატებით დასაბუთებას საჭიროებს. რაც შეეხება გადასახადების სხვა ტიპებს, საბიუჯეტო ოფისის შეფასებით, გასული და მოსალოდნელი ზრდის ტემპის გათვალისწინებით, შეიძლება მიჩნეულ იქნას, რომ საშემოსავლო და დამატებითი ღირებულებისა გადასახადებისთვის კანონპროექტით წარმოდგენილია მობილიზების კონსერვატული გეგმური მაჩვენებლები.

ზრდის ტემპი 2009-2010წწ(%)	ზრდის ტემპი 2010-2011წწ(%)	ზრდის ტემპი 2011-2012წწ(%)	ზრდის ტემპი 2012-2013წწ(%)	ზრდის ტემპი 2013-2014წწ(%)**	ზრდის ტემპი 2014-2015წწ(%)**
----------------------------	----------------------------	----------------------------	----------------------------	------------------------------	------------------------------

სულ, საგადასახადო შემოსავლები	10.3%	26.3%	8.8%	-0.4%	13.1%	6.9%
საშემოსავლო გადასახადი	6.2%	28.6%	13.7%	9.7%	11.3%	4.3%
მოგების გადასახადი	11.3%	44.5%	2.3%	-5.2%	-0.4%	12.0%
დამატებული ღირებულების	7.4%	26.4%	9.2%	-6.3%	18.3%	4.8%
აქციზი	26.5%	9.7%	7.2%	9.5%	12.6%	16.5%
იმპორტის გადასახადი	96.0%	32.4%	-3.4%	-0.8%	12.9%	13.0%
სხვა გადასახადები	5.2%	-40.4%	-10.3%	-26.2%	-9.2%	10.6%

* 2014 წლის მოსალოდნელი მაჩვენებლების გაანგარიშება (დაუბეგრავი მინიმუმის სახით გაცემული სახსრების გათვალისწინებით) ეყრდნობა დაშვებას, რომ 127,717 ათასი ლარი მიმართულ იქნა საშემოსავლო გადასახადიდან. ამასთან, 2015 წლის ბიუჯეტის კანონპროექტით გათვალისწინებული საშემოსავლო გადასახადის კორექტირება ეყრდნობა დაშვებას, რომ 2015 წელს დაუბეგრავი მინიმუმის პროგრამის ფარგლებში გაცემული სახსრების მოცულობა გაუტოლდება 2014 წლის მაჩვენებელს.

ცხრილი 7. სახელმწიფო ბიუჯეტის საგადასახადო შემოსავლები 2014-2015 წლებში, საბიუჯეტო ოფისის მიერ მიმდინარე წლისათვის გაანგარიშებულ მოსალოდნელ მაჩვენებელთან მიმართებაში.

საგადასახადო შემოსავლების გეგმური მაჩვენებლების სრულყოფილად შეფასებისათვის პარლამენტის საბიუჯეტო ოფისის მიერ გაანგარიშებულ იქნა ოფიციალურ მაკროეკონომიკურ პროგნოზებზე დაყრდნობით სახელმწიფო ბიუჯეტის საგადასახადო შემოსავლების დამოუკიდებელი საპროგნოზო მაჩვენებლები. საპროგნოზო მაჩვენებლები მომზადებულ იქნა მიმდინარე 2014 წლის შემოსავლების მობილიზების სამი განსხვავებული სცენარისათვის. პირველი სცენარი ეყრდნობა 2013 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის საგადასახადო შემოსავლების ფაქტობრივ შესრულებას და აღნიშნულ მონაცემებზე და მიმდინარე და მომდევნო წლის მაკროეკონომიკურ ცვლადებზე დაყრდნობით ასახავს 2015 წლის საპროგნოზო მაჩვენებლებს. მეორე სცენარის დაშვებას წარმოადგენს, რომ 2014 წლის საგადასახადო შემოსავლების ფაქტობრივი შესრულება ზუსტად დაემთხვევა ბიუჯეტის კანონით განსაზღვრულ გეგმურ მაჩვენებლებს და აღნიშნულ მაჩვენებლებსა და 2015 წლის საპროგნოზო მაკროეკონომიკურ მაჩვენებლებზე დაყრდნობით ახდენს 2015 წლის ბიუჯეტის საგადასახადო შემოსავლების მობილიზების მოსალოდნელი მოცულობის გაანგარიშებას. ხოლო მესამე სცენარი ეყრდნობა მიმდინარე წლისათვის საბიუჯეტო ოფისის მიერ გაანგარიშებულ მოსალოდნელ მაჩვენებლებს 8 თვის შესრულების მდგომარეობის გათვალისწინებით, და აღნიშნულ მაჩვენებლებზე დაყრდნობით ახდენს 2015 წლის

საგადასახადო შემოსავლების პროგნოზების გაანგარიშებას. აღნიშნული სამი სცენარით გაანგარიშებული საპროგნოზო მაჩვენებლები წარმოდგენილია ქვემოთმოცემულ ცხრილში.

როგორც ცხრილიდან ჩანს, პირველი ორი სცენარით გაანგარიშებული საგადასახადო შემოსავლების ჯამური მაჩვენებელი მცირედით ნაკლებია წარმოდგენილ გეგმურ მაჩვენებლებზე. თუმცა გასათვალისწინებელია, რომ მხოლოდ მესამე მეთოდი ითვალისწინებს მიმდინარე წლის მობილიზების ფაქტობრივ მაჩვენებლებს, შესაბამისად, მიზანშეწონილია საგადასახადო შემოსავლების ბიუჯეტის კანონპროექტით გათვალისწინებული მაჩვენებლების შეფასებისას შედარება სწორედ აღნიშნულ მაჩვენებლებთან მოხდეს. საყურადღებოა, რომ აღნიშნული სცენარით მიღებული საპროგნოზო მაჩვენებლები იმავე ტენდენციებზე მიუთითებს, რაზეც ზემოთ იქნა აღნიშნული. კერძოდ, 2015 წლისთვის სახელმწიფო ბიუჯეტის საგადასახადო შემოსავლების ჯამური საპროგნოზო მოცულობა შეადგენს 7,847 მლნ ლარს, რაც 2015 წლისთვის ბიუჯეტის კანონით განსაზღვრულ წლიურ მაჩვენებელს 1.5%-ით აღემატება. რაც შეეხება გადასახადების ცალკეულ ტიპებს, მოგების გადასახადისათვის გაანგარიშებული საპროგნოზო მაჩვენებლები მცირედით(-2.3%, შესაბამისად) ნაკლებია 2015 წლის ბიუჯეტის კანონის პროექტის შესაბამის მაჩვენებელზე, თუმცა ამავდროულად, საპროგნოზო მაჩვენებლის შედარება ბიუჯეტის კანონპროექტით განსაზღვრულ მაჩვენებელთან ავლენს, რომ დღგ-სა და იმპორტისთვის კანონპროექტით წარმოდგენილია მობილიზების კონსერვატული სცენარი⁴.

2015 წლის საგადასახადო შემოსავლების პროგნოზის ალტერნატივები (ათასი ლარი)

	ბიუჯეტის გეგმა (2015)	1. პროგნოზი 2013 წლის ფაქტიურ მონაცემებზე დაყრდნობით*	2. პროგნოზი 2014 წლის ბიუჯეტის გეგმაზე დაყრდნობით**	3. პროგნოზი 2014 წლის 9 თვის მონაცემების მაჩვენებელზე დაყრდნობით**
საგადასახადო შემოსავლები	7,728,000	7,482,000	7,533,000	7,847,000
საშემოსავლო გადასახადი*	2,213,000*	2,173,000*	1,952,000*	2,205,000*
მოგების გადასახადი	900,000	918,000	998,000	879,000
დამატებული ღირებულების გადასახადი	3,529,000	3,380,000	3,575,000	3,678,000
აქციზი	947,000	869,000	867,000	943,000
იმპორტის გადასახადი	114,000	117,000	116,000	117,000
სხვა გადასახადები	25,000	25,000	25,000	25,000

⁴ აქვე გასათვალისწინებელია, რომ იმ შემთხვევაში, თუ საპროგნოზო მაჩვენებლების გაანგარიშებისას არ იქნება გათვალისწინებული აქციზური განაკვეთის ცვლილების ზეგავლენა საგადასახადო შემოსავლებზე, მაშინ საგადასახადო შემოსავლების წარმოდგენილი მაჩვენებელი კონსერვატულად არ ჩაითვლება და რეალისტურ სურათს ასახავს, ხოლო გადასახადების ცალკეული ტიპების მიხედვით გადახრები განსხვავებულ სახეს იღებს.

* საგადასახადო შემოსავლების საპროგნოზო მაჩვენებლების მისაღებად გათვალისწინებულია 2013 წლის ბიუჯეტის საგადასახადო შემოსავლების ფაქტიური მონაცემები, ასევე 2015 წლისთვის ეკონომიკური ზრდის, ინფლაციის დონის, საქონლის იმპორტის ზრდის მონაცემები BDD-ის მიხედვით;

** საგადასახადო შემოსავლების საპროგნოზო მაჩვენებლების მისაღებად გათვალისწინებულია 2014 წლის ბიუჯეტის გეგმის მონაცემები, ასევე 2015 წლისთვის ეკონომიკური ზრდის, ინფლაციის დონის, საქონლის იმპორტის ზრდის მონაცემები BDD-ის მიხედვით;

*** საგადასახადო შემოსავლების საპროგნოზო მაჩვენებლების მისაღებად გათვალისწინებულია 2014 წლის არსებული 9 თვის ბიუჯეტის საგადასახადო შემოსავლების ფაქტიური მონაცემები, ასევე 2015 წლისთვის ეკონომიკური ზრდის, ინფლაციის დონის, საქონლის იმპორტის ზრდის მონაცემები BDD-ის მიხედვით.

ზემოაღნიშნული პროგნოზები ითვალისწინებს დაშვებას, რომ 2015 წელს დაუბეგრავი მინიმუმის ფარგლებში საშემოსავლო გადასახადიდან მიმართული სახსრები დაემთხვევა 2014 წლის დონეზე(127,717 ათასი ლარი). გარდა ზემოაღნიშნულისა, პროგნოზების მომზადებისას გათვალისწინებულია საგადასახადო კოდექსში გათვალისწინებული ცვლილება, რომელიც ითვალისწინებს აქციზის განაკვეთის ზრდას და კანონპროექტის განმარტებითი ბარათის შესაბამისად, მოსალოდნელი ზეგავლენა აქციზის სახით მისაღები შემოსავლების ჯამურ მოცულობაზე 2015 წლისათვის 110 მლნ ლარს შეადგენს.

ცხრილი 8.

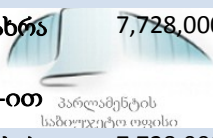
გარდა ზემოაღნიშნულისა, მიზანშეწონილია განხილულ იქნას საგადასახადო შემოსავლების შესაძლო გადახრების მაგნიტუდა ძირითადი მაკროეკონომიკური ცვლადების ოფიციალური საპროგნოზო მაჩვენებლებისაგან განსხვავებული განვითარების შემთხვევაში. კერძოდ, ქვემოთწარმოდგენილია ინფორმაცია საგადასახადო შემოსავლების ჯამური მაჩვენებლის სენსიტიურობის შესახებ რეალური მშპ-ს ზრდის ტემპისა და ინფლაციის საპროგნოზო მაჩვენებლების ოფიციალური პროგნოზებისაგან 1%-ითა და 0.5%-ით გადახრების შემთხვევაში მიმდინარე წლის მობილიზების ტენდენციების გათვალისწინებით გაანგარიშებულ 2014 წლის მაჩვენებლებზე დაყრდნობით. დეტალურად გადასახადების ტიპების მიხედვით აღნიშნული ინფორმაცია ზემოთმოცემული სამი განსხვავებული სცენარით გაანგარიშებული პროგნოზებისათვის მოცემულია დანართის სახით.

როგორც ცხრილიდან ჩანს, ოფიციალური საპროგნოზო მაჩვენებლებისაგან, რეალური მშპ-ს ზრდისა ან ინფლაციის ზრდის მიმართულებით 1%-იანი გადახრის შემთხვევაში(დამოუკიდებლად), ბიუჯეტის წარმოდგენილი გეგმური მაჩვენებლისაგან საგადასახადო შემოსავლების ჯამური მაჩვენებლის საშუალო გადახრა 2.4%-ს უტოლდება, ხოლო 0.5%-იანი გადახრის შემთხვევაში საშუალოდ - 1.5%-2%-ს. რაც შეეხება გადახრებს კლების მიმართულებით, რეალური მშპ-ს ზრდისა ან ინფლაციის კლების მიმართულებით 1%-იანი გადახრის შემთხვევაშიც კი, საგადასახადო შემოსავლების ჯამური მაჩვენებელი ბიუჯეტის წარმოდგენილ გეგმური მაჩვენებელს აჭარბებს 0.7%-ით, ხოლო 0.5%-იანი გადახრის შემთხვევაში - 1.1%-ით. ერთადერთი შემთხვევა, როცა საგადასახადო შემოსავლების მოსალოდნელი მაჩვენებელი ნაკლებია ბიუჯეტის კანონის პროექტით წარმოდგენილ მაჩვენებელზე, ეხება რეალური მშპ-ს ზრდის ტემპისა და ინფლაციის ერთობლივ უარყოფით გადახრას 1%-ით, როდესაც პროგნოზი გეგმურ მაჩვენებელზე

ნაკლებია 0.2%-ით. ზემოაღნიშნული ასიმეტრიულობა ეფექტებს შორის განპირობებულია იმ ფაქტით, რომ ცხრილში შედარება წარმოდგენილია ბიუჯეტის კანონის პროექტით წარმოდგენილ მაჩვენებლებთან(და არა მიმდინარე წლის მობილიზების ტენდენციების გათვალისწინებით საბიუჯეტო ოფისის მიერ გაანგარიშებულ საპროგნოზო მაჩვენებლებთან⁵) და კიდევ ერთხელ მიანიშნებს, რომ კანონის პროექტით წარმოდგენილი საგადასახადო შემოსავლების მობილიზების კონსერვატული სცენარი.

ბიუჯეტის შემოსავლების სენსიტიურობა 9 თვის მონაცემების გამოყენებით

	ბიუჯეტის გეგმა (2015)	პროგნოზი	გადახრა (ათასი ლარი)	გადახრა (%)
1.1 პროგნოზის ბიუჯეტის გეგმიდან გადახრა თუ სხვა თანაბარ პირობებში რეალური მშპ-ს ზრდის ტემპი ოფიციალურ პროგნოზს გადააჭარბებს 1%-ით	7,728,000	7,914,000	186,000	2.4%
1. 2 პროგნოზის ბიუჯეტის გეგმიდან გადახრა თუ სხვა თანაბარ პირობებში რეალური მშპ-ს ზრდის ტემპი ოფიციალურ პროგნოზზე ნაკლებია 1%-ით	7,728,000	7,779,000	51,000	0.7%
1. 3 პროგნოზის ბიუჯეტის გეგმიდან გადახრა თუ სხვა თანაბარ პირობებში ინფლაცია ოფიციალურ პროგნოზს გადააჭარბებს 1%-ით	7,728,000	7,910,000	182,000	2.4%
1. 4 პროგნოზის ბიუჯეტის გეგმიდან გადახრა თუ სხვა თანაბარ პირობებში ინფლაცია ოფიციალურ პროგნოზზე ნაკლებია 1%-ით	7,728,000	7,782,000	54,000	0.7%
1. 5 პროგნოზის გადახრა ბიუჯეტის გეგმიდან თუ რეალური მშპ-ს და ინფლაციის მაჩვენებელი ოფიციალურ პროგნოზს 1%-ით გადააჭარბებს	7,728,000	7,979,000	251,000	3.2%
1. 6 პროგნოზის ბიუჯეტის გეგმიდან გადახრა თუ სხვა თანაბარ პირობებში რეალური მშპ-ს ზრდის ტემპი და ინფლაცია ოფიციალურ პროგნოზზე ნაკლებია 1%-ით	7,728,000	7,716,000	-12,000	-0.2%

ცხრილი 9. საგადასახადო შემოსავლების სენსიტიურობა მაკროცვლადების საპროგნოზოდან 1%-ით გადახრისას

ბიუჯეტის შემოსავლების სენსიტიურობა 9 თვის მონაცემების გამოყენებით

⁵ მიმდინარე წლის მობილიზების ტენდენციების გათვალისწინებით საბიუჯეტო ოფისის მიერ გაანგარიშებულ საპროგნოზო მაჩვენებლებთან შედარებისას გადახრების გავლენა შედარებით სიმეტრიულია და მაკროცვლადის 1%-იანი დამოუკიდებელი გადახრის შემთხვევაში საპროგნოზო მაჩვენებლის დაახლოებით 0.8%-0.9%-ს უტოლდება.

	ბიუჯეტის გეგმა (2015)	პროგნოზი	გადახრა (ათასი ლარი)	გადახრა (%)
1.1 პროგნოზის ბიუჯეტის გეგმიდან გადახრა თუ სხვა თანაბარ პირობებში რეალური მშპ-ს ზრდის ტემპი ოფიციალურ პროგნოზს გადააჭარბებს 0.5%-ით	7,728,000	7,880,000	152,000	2.0%
1.2 პროგნოზის ბიუჯეტის გეგმიდან გადახრა თუ სხვა თანაბარ პირობებში რეალური მშპ-ს ზრდის ტემპი ოფიციალურ პროგნოზზე ნაკლებია 0.5%-ით	7,728,000	7,812,000	84,000	1.1%
1.3 პროგნოზის ბიუჯეტის გეგმიდან გადახრა თუ სხვა თანაბარ პირობებში ინფლაცია ოფიციალურ პროგნოზს გადააჭარბებს 0.5%-ით	7,728,000	7,878,000	150,000	1.9%
1.4 პროგნოზის ბიუჯეტის გეგმიდან გადახრა თუ სხვა თანაბარ პირობებში ინფლაცია ოფიციალურ პროგნოზზე ნაკლებია 0.5%-ით	7,728,000	7,814,000	86,000	1.1%
1.5 პროგნოზის გადახრა ბიუჯეტის გეგმიდან თუ რეალური მშპ-ს ზრდის და ინფლაციის მაჩვენებელი ოფიციალურ პროგნოზს 0.5%-ით გადააჭარბებს	7,728,000	7,912,000	184,000	2.4%
1.6 პროგნოზის ბიუჯეტის გეგმიდან გადახრა თუ სხვა თანაბარ პირობებში რეალური მშპ-ს ზრდის ტემპი და ინფლაცია ოფიციალურ პროგნოზზე ნაკლებია 0.5%-ით	7,728,000	7,780,000	52,000	0.7%

ცხრილი 10. საგადასახადო შემოსავლების სენსიტიურობა მაკროცვლადების საპროგნოზოდან 0.5%-ით გადახრისას

სახელმწიფო ბიუჯეტის სხვა შემოსავლები

წარმოდგენილი კანონპროექტით, სხვა შემოსავლების საპროგნოზო მაჩვენებელი განსაზღვრულია 275.0 მლნ ლარის ოდენობით ანუ ბიუჯეტის პირველ წარდგენასთან შედარებით შემცირებულია 15.0 მლნ ლარით, შერეული და სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავლების გეგმური მაჩვენებლის შემცირების გავლენით.

რაც შეეხება მიმდინარე წელთან მიმართებას, მიმდინარე წლიური ბიუჯეტის კანონით განსაზღვრულ გეგმურ მაჩვენებლებთან შედარებით გათვალისწინებულია სხვა შემოსავლების ჯამური მოცულობის შემცირება 80.0 მლნ ლარით, რაც ძირითადად საკუთრებიდან შემოსავლების ცვლილებას უკავშირდება. საკუთრებიდან შემოსავლების მუხლით ყველაზე მასშტაბური ცვლილება დაკავშირებულია დივიდენდების გეგმური მაჩვენებლის შემცირებასთან 2014 წლის წლიურ გეგმასთან შედარებით 50 მლნ ლარის ოდენობით, რაც, თავის მხრივ, უკავშირდება მიმდინარე წლის შესრულების ტენდენციებსა (2014 წლის 9 თვის მდგომარეობით, სახელმწიფო ბიუჯეტის დივიდენდების მუხლით მიმართულ იქნა წლიური გეგმის მხოლოდ 0.3%-ს) და სახელმწიფო წილობრივი

მონაწილეობით მოქმედი საწარმოების წმინდა მოგების განაწილებისა და გამოყენების შესახებ წინადადებების განხილვისა და გადაწყვეტილების მიღების მიზნით შექმნილი კომისიის 2013 წლის 22 ივლისის სხდომის საფუძველზე მიღებულ გადაწყვეტილებას. აქვე გასათვალისწინებელია, რომ ფინანსთა სამინისტროს ინფორმაციით, 2014 წლის განმავლობაში არ ჩატარებულა სახელმწიფო წილობრივი მონაწილეობით მოქმედი საწარმოების წმინდა მოგების განაწილებისა და გამოყენების შესახებ წინადადებების განხილვისა და გადაწყვეტილების მიღების მიზნით შექმნილი კომისიის სხდომა, შესაბამისად კომისიას არ მიუღია გადაწყვეტილებები სახელმწიფოს წილობრივი მონაწილეობით მოქმედი საწარმოების 2012-2013 წლების წმინდა მოგების განაწილების შესახებ. ამასთან, როგორც 2014 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის 9 თვის შესრულების შესახებ ფინანსთა სამინისტროს მიერ წარმოდგენილ დოკუმენტში, აგრეთვე, 2015 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის პროექტის საკომიტეტო განხილვების დროს გამოთქმული შენიშვნებისა და რეკომენდაციების გათვალისწინების თაობაზე ინფორმაციაში იყო მითითებული, სახელმწიფო მიდგომის გათვალისწინებით და სახელმწიფო ბიუჯეტის მიმდინარე წლის შემოსავლების დინამიკიდან გამომდინარე, გადაწყდა, რომ აუცილებელ საჭიროებას არ წარმოადგენს საწარმოების წმინდა მოგებიდან დივიდენდების სახით თანხების ბიუჯეტში მობილიზება, პრიორიტეტულად მიჩნეულია აღნიშნული თანხების საწარმოების განკარგულებაში დატოვება, მათი ეკონომიკური სტიმულირებისა და აქტივობის წახალისების მიზნით, 2014 წელსაც არ მოხდება გეგმით გათვალისწინებული დივიდენდების მთლიანი მოცულობის მობილიზება - ბიუჯეტის გადასახდელების დაფინანსების მიზნით აღნიშნული თანხის მობილიზების საჭიროება არ არსებობს და მიზანშეწონილია საწარმოებს ქონდეთ რესურსი რეინვესტირებისათვის.

(ათასი ლარი)

	2013 წ. ფაქტი	2014 წ. გეგმა	2015 წ. პროექტი (პირველი წარდგენა)	2015 წ. პროექტი (გადაამუშავებული ვარიანტი)	2015 (გადაამუშავებული) / 2014 წ. გეგმა	
					სხვაობა	პროცენტული ცვლილება
სულ, სხვა შემოსავლები	312,948	355,000	290,000	275,000	-80.000	-22.5%
შემოსავლები საკუთრებიდან	66,620	89,600	54,000	54,000	-35.600	-39.7%
პროცენტები	12,265	28,000	42,000	42,000	14,000	50.0%
დივიდენდები	43,903	55,000	5,000	5,000	-50,000	-90.9%
რენტა	10,452	6,600	7,000	7,000	400	6.1%
საქონლისა და მომსახურების რეალიზაცია	75,786	68,700	72,650	72,650	3,950	5.7%

ადმინისტრაციული მოსაკრებლები და გადასახდელები	73,175	66,700	70,300	70,300	3,600	5.4%
არასაბაზრო წესით გაყიდული საქონელი და მომსახურება	2,610	2,000	2,350	2,350	350	17.5%
სანქციები (ჯარიმები და საურავები)	116,199	100,000	80,000	80,000	-20,000	-20.0%
ნებაყოფლობითი ტრანსფერები გრანტების გარდა	1,812	1,700	1,700	1,700	0.0	0.0%
შერეული და სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავლები	52,531	95,000	81,650	66,650	-28,350	-29.8%

ცხრილი 11. სახელმწიფო ბიუჯეტის სხვა შემოსავლების დინამიკა

სახელმწიფო ბიუჯეტის გადასახდელები

სახელმწიფო ბიუჯეტის ხარჯვით ნაწილთან დაკავშირებით, წარმოდგენილი კანონპროექტით პირველ წარდგენასთან შედარებით კორექტირებულია როგორც გადასახდელების ჯამური მოცულობა, ისე მისი ცალკეული კომპონენტები. კერძოდ, წარმოდგენილი კანონპროექტით, პირველ წარდგენასთან შედარებით გადასახდელების ჯამური მოცულობა გაზრდილია 170 მლნ ლარით, ძირითადად არაფინანსური აქტივების ზრდის (ე.წ. კაპიტალური ხარჯები) გეგმური მაჩვენებლის 89 მლნ ლარის ოდენობით და ხარჯების გეგმური მაჩვენებლის 88 მლნ ლარის ოდენობით ზრდის გავლენით. 2014 წლის ბიუჯეტის კანონით განსაზღვრულ წლიურ გეგმასთან შედარებით, გადასახდელების ჯამური მოცულობის ზრდის ტემპი განსაზღვრულია 5%-ის დონეზე, 440 მლნ ლარის ოდენობით, მათ შორის გათვალისწინებულია ხარჯებისა (მიმდინარე ხარჯები) არაფინანსური აქტივების ზრდის მუხლით გადასახდელების (კაპიტალური ხარჯები) ზრდა შესაბამისად, 6%-ითა და 16%-ით. რაც შეეხება ფინანსური აქტივების ზრდას (სესხების გაცემა და აქციების/წილის ზრდა) გათვალისწინებულია აღნიშნული მუხლით გადასახდელების ზრდა 69 მლნ ლარით, როგორც სესხების, ისე აქციებისა და სხვა კაპიტალის კომპონენტებში. ვალდებულებების კლება 2015 წლისათვის მიმდინარე წლის ბიუჯეტის კანონთან შედარებით მცირდება 188 მლნ ლარით, ძირითადად საგარეო ვალდებულებების დაფარვის კომპონენტის შემცირების გავლენით, რომელიც 2014 წლის ბიუჯეტის კანონით 529 მლნ ლარის დონეზე იყო განსაზღვრული, ხოლო წარმოდგენილი კანონპროექტით, მისი გეგმური მაჩვენებელი 345 მლნ ლარს შეადგენს.

2013

2014-2015

	ფაქტიური შესრულება	2014 გეგმა	2014 წლის სექტემბერი		2015წ. გეგმა (პირველი წარდგენა)	2015წ. გეგმა (მეორე წარდგენა)	სხვაობა ნომინალურ გამოსახულებაში	ზრდის ტემპი %-ად
გადასახდელები	8,104,218	9,080,000	6,182,802	68%	9,350,000	9,520,000	440,000	5%
ხარჯები	6,545,615	7,539,613	5,209,043	69%	7,891,025	7,979,492	439,879	6%
შრომის ანაზღაურება	1,187,570	1,318,054	945,562	72%	1,372,434	1,405,532	87,478	7%
საქონელი და მომსახურება	765,801	853,836	614,066	72%	912,172	943,109	89,273	10%
პროცენტი	233,043	305,047	178,908	59%	360,106	359,106	54,059	18%
სუბსიდიები	242,552	241,623	185,014	77%	204,466	206,080	-35,543	-15%
გრანტები	1,083,320	1,111,779	719,857	65%	1,171,553	1,170,880	59,101	5%
სოციალური უზრუნველყოფა	2,083,044	2,581,394	1,867,288	72%	2,653,043	2,671,661	90,267	3%
სხვა ხარჯები	950,285	1,127,881	698,348	62%	1,217,251	1,223,123	95,242	8%
არაფინანსური აქტივების ზრდა	767,632	734,125	401,404	55%	765,662	854,595	120,470	16%
ფინანსური აქტივების ზრდა	277,105	208,180	145,461	70%	284,090	276,690	68,510	33%
ვალდებულებების კლება	513,865	598,081	426,894	71%	409,223	409,223	-188,858	-32%

პრიორიტეტები	2013	2014	2015	2013-2014წწ. ცვლილება	2013-2014წწ. ცვლილება%	2014-2015წწ. ცვლილება	2014-2015წწ. ცვლილება%
ხელმისაწვდომი ხარისხიანი ჯანდაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა	2,160,127	2,687,728	2,847,818.00	527,601	24.4%	160,090	6.0%
თავდაცვა, საზოგადოებრივი წესრიგი და უსაფრთხოება	1,547,433	1,575,143	1,618,337.90	27,710	1.8%	43,195	2.7%

რეგიონალური განვითარება, ინფრასტრუქტურა და ტურიზმი	922,157	965,323	1,141,575.00	43,166	4.7%	176,252	18.3%
განათლება, მეცნიერება და პროფესიული მომზადება	927,573	1,029,019	1,114,878.70	101,446	10.9%	85,860	8.3%
მაკროეკონომიკური სტაბილურობა და საინვესტიციო გარემოს გაუმჯობესება	219,966	267,771	268,358.00	47,805	21.7%	587	0.2%
ინსტიტუციონალური განვითარება და ქვეყნის ინტერესების სამართლებრივი მხარდაჭერა	287,447	298,771	255,004.00	11,324	3.9%	-43,767	-14.6%
იძულებით გადაადგილებულ პირთა და მიგრანტთა სახელმწიფო მხარდაჭერა და რეინტეგრაციის ხელშეწყობა	120,735	99,475	74,850.00	-21,260	-17.6%	-24,625	-24.8%
კულტურა, რელიგია, ახალგაზრდობის ხელშეწყობა და სპორტი	198,922	193,000	239,320.00	-5,922	-3.0%	46,320	24.0%
საერთაშორისო ურთიერთობები და ევროატლანტიკურ სივრცეში ინტეგრაცია	81,785	93,407	103,960.00	11,622	14.2%	10,553	11.3%
სოფლის მეურნეობა	230,432	265,920	336,000.00	35,488	15.4%	70,080	26.4%
სასამართლო სისტემა	67,439	107,835	88,460.00	40,396	59.9%	-19,375	-18.0%
გარემოს დაცვა და ბუნებრივი რესურსების მართვა	43,780	45,930	45,100.00	2,150	4.9%	-830	-1.8%

ცხრილი 13. ასიგნებების დინამიკა პრიორიტეტების მიხედვით.

პრიორიტეტების მიხედვით გადასახდელები კანონპროექტის პირველ წარდგენასთან შედარებით გაზრდილია პრიორიტეტთა უმრავლესობისათვის განსახვავებული მასშტაბით. წარმოდგენილი კანონპროექტით გათვალისწინებული მაჩვენებლები პრიორიტეტების მიხედვით გასული საბიუჯეტო წლის კანონთან შედარებით წარმოდგენილია ზემოთმოცემულ ცხრილში. 2014 წელთან შედარებით ნომინალურ გამოსახულებაში დაფინანსების ყველაზე მასშტაბური ზრდა გათვალისწინებულია რეგიონალური

განვითარება, ინფრასტრუქტურა და ტურიზმი(176 მლნ ლარი), ხელმისაწვდომი ხარისხიანი ჯანდაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა(160 მლნ ლარი), განათლება, მეცნიერება და პროფესიული მომზადების(86 მლნ ლარი), სოფლის მეურნეობა(70 მლნ ლარი). კლება ნომინალურ გამოსახულებაში ყველაზე მასშტაბურად არის გათვალისწინებული ინსტიტუციონალური განვითარება და ქვეყნის ინტერესების სამართლებრივი მხარდაჭერის(87 მლნ ლარი) და იძულებით გადაადგილებულ პირთა და მიგრანტთა სახელმწიფო მხარდაჭერა და რეინტეგრაციის ხელშეწყობის(34 მლნ ლარი) პრიორიტეტებისათვის.

რაც შეეხება დინამიკას მხარჯავი დაწესებულებებისა და პროგრამების დონეზე, 2015 წლის კანონპროექტის მეორე წარდგენით, კანონპროექტის პირველ წარდგენასთან მიმართებაში, გათვალისწინებულია ახალი მხარჯავი დაწესებულება ა(ა)იპ - საქართველოს სოლიდარობის ფონდი(57 00). 2014 წლის წლის ბიუჯეტის კანონით დამტკიცებულ გეგმასთან მიმართებაში, ასიგნებების ზრდა გათვალისწინებულია სახელმწიფო ბიუჯეტის 27 მხარჯავი დაწესებულებისათვის(მათ შორის, 5 ახალი მხარჯავი დაწესებულება), კლების მიმართულებით იცვლება 4 მხარჯავი დაწესებულების, ხოლო 2014 წლის კანონით გათვალისწინებულ გეგმურ დონეზეა შენარჩუნებული 16 მხარჯავი დაწესებულების ასიგნებების მოცულობა(საერთო სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გადასახდელების გამორიცხვით). დანართის სახით წარმოდგენილია ის მხარჯავი დაწესებულებები, რომელთათვისაც 2015 წლის ბიუჯეტის კანონპროექტით გათვალისწინებულია ბიუჯეტის ასიგნებების ზრდა 2014 წლის ბიუჯეტის კანონით განსაზღვრული გეგმის 10%-ზე მეტი ოდენობით, ასევე გათვალისწინებულია ასიგნებების კლება(დანართი 3)

რაც შეეხება საერთო-სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გადასახდელებს, წარმოდგენილი კანონპროექტით, ჯამური მოცულობა შეადგენს 2,011 მლნ ლარს, რაც მიმდინარე წლის ბიუჯეტის კანონით განსაზღვრულ გეგმაზე 64 მლნ ლარით, ხოლო პირველი წარდგენისას წარმოდგენილ გეგმაზე- 21 მლნ ლარით ნაკლებია. პირველ წარდგენასთან შედარებით სხვაობა ძირითადად უკავშირდება მთავრობის სარეზერვო ფონდის გეგმური მოცულობის შემცირებას პირველ წარდგენასთან შედარებით 20 მლნ ლარით - წარმოდგენილი კანონპროექტით, მთავრობის სარეზერვო ფონდის მოცულობა, ისევე როგორც 2014 წლის ბიუჯეტის კანონით, განსაზღვრულია 50 მლნ ლარის დონეზე, ხოლო პირველი წარდგენისას მთავრობის სარეზერვო ფონდის მოცულობა განსაზღვრული იყო 70 მლნ ლარის დონეზე. საერთო-სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გადასახდელების სხვა პროგრამებს პირველი წარდგენით მოცემულ მაჩვენებლებთან შედარებით არსებითი ცვლილება არ განუცდია. მიმდინარე წელთან შედარებით შემცირების ტენდენცია ძირითადად დაკავშირებულია საგარეო ვალდებულებების მომსახურებისა და დაფარვის პროგრამის 175 მლნ ლარის ოდენობით შემცირებასთან, თუმცა ამავდროულად გათვალისწინებულია საშინაო ვალდებულებების მომსახურებისა და დაფარვის ხარჯების(კერძოდ კი საპროცენტო ხარჯების) ზრდა 46 მლნ ლარის ოდენობით. კანონპროექტით გათვალისწინებულია

ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულებისათვის გადასაცემი ტრანსფერების ზრდა მიმდინარე წლის ბიუჯეტის კანონით განსაზღვრულ გეგმასთან შედარებით 58.1 მლნ ლარის ოდენობით და მისი მოცულობა განსაზღვრულია 854 მლნ ლარის დონეზე. ანალოგიურად 50 მლნ ლარის ოდენობით იზრდება და 300 მლნ ლარის ოდენობითაა განსაზღვრული რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდი. თუმცა აქვე გასათვალისწინებელია, რომ არსებული კანონმდებლობით წლის განმავლობაში საერთო-სახელმწიფოებრივი გადასახდელების პროგრამებს შორის სახსრების განაწილებაზე %-ული ლიმიტი განსაზღვრული არ არის.

სახელმწიფო ბიუჯეტის ვალდებულებების და ძირითადი ფისკალური ინდიკატორების დინამიკა

საქართველოს 2015 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონის წარმოდგენილი პროექტით ვალდებულებების მაჩვენებლებს კანონპროექტის პირველ წარდგენასთან შედარებით არსებითი ცვლილება არ განუცდია. კერძოდ, ვალდებულებების ზრდის მუხლით შემოსულობები განსაზღვრულია 1,330 მლნ ლარის დონეზე, რაც მიმდინარე წლის გეგმურ მაჩვენებელზე 18.7%-ით ნაკლებია. აღნიშნული უკავშირდება საშინაო ვალდებულებებისა (ფასიანი ქაღალდები, გარდა აქციებისა) და საგარეო ვალდებულებების (სესხები) მუხლით შემოსულობების შემცირებას, შესაბამისად 200 მლნ-თა და 106 მლნ ლარის ოდენობით. ანალოგიურ ტენდენციას ავლენს ვალდებულებების კლების კომპონენტი, რომელიც 189 მლნ ლარით მცირდება, ძირითადად საგარეო ვალდებულებების დაფარვის შემცირების გავლენით.

კერძოდ, საგარეო ვალდებულებებთან მიმართებაში, 2015 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონის პროექტის გადამუშავებული ვარიანტის მიხედვით, საგარეო ვალდებულებების ზრდა განსაზღვრულია 930 მლნ ლარის დონეზე, რაც 2014 წლის საბიუჯეტო კანონით განსაზღვრულ ანალოგიურ მაჩვენებელზე 106 მლნ ლარით (10.2%) ნაკლებია. აქვე გასათვალისწინებელია, რომ 2014 წლის 9 თვის მდგომარებით საგარეო ვალდებულებების ზრდის მუხლით შემოსულობების შესრულება წლიური გეგმის მხოლოდ 50.1%-ს შეადგენს. ანალოგიურად კლების ტენდენციით ხასიათდება საგარეო ვალდებულებების კლება, რომელიც 2015 წლისათვის 409 მლნ ლარითაა განსაზღვრული და მიმდინარე წლის გეგმურ მაჩვენებელზე 189 მლნ ლარით (31.6%) ნაკლებია.

საგარეო ვალდებულებების დინამიკა (ათასი ლარი)

2013 წ. ფაქტი	2014 წ. გეგმა	2015 წ. პროექტი (პირველი წარდგენა)	2015 წ. პროექტი (გადამუშავებული ვარიანტი)	2015 წ. (გადამუშავებული) / 2014 წ.	
				სხვაობა	პროცენტული

						ცვლილება
საგარეო ვალდებულებების ზრდა	588,361	1,036,000	920,000	930,000	-106,000	-10.2%
საგარეო ვალდებულებების კლება	454,216	532,000	346,029	346,029	-185,971	-35.0%

ცხრილი 17. სახელმწიფო ბიუჯეტის საგარეო ვალდებულებების დინამიკა

სახელმწიფო ვალის შესახებ თანდართული ინფორმაციის მიხედვით, 2015 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის პროექტის წარმოდგენილი ვარიანტი ითვალისწინებს საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებისა და უცხო ქვეყნების მთავრობების მიერ საქართველოსთვის გრძელვადიანი საინვესტიციო კრედიტების მიღებას 690 მლნ ლარის ოდენობით. ასევე, მსოფლიო ბანკის განვითარების პოლიტიკის ღონისძიების ფარგლებში გათვალისწინებულია 155 მლნ ლარისა და სხვადასხვა საფინანსო ინსტიტუტებიდან გათვალისწინებულია ფინანსური რესურსი 85 მლნ ლარის ოდენობით ბიუჯეტის მხარდასაჭერად.

როგორც უკვე აღინიშნა, 2015 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონის პროექტით, დაგეგმილია საშინაო ვალდებულებების ზრდის (ფასიანი ქაღალდები, გარდა აქციებისა) მუხლით შემოსულობების შემცირება. კერძოდ, აღნიშნული მაჩვენებელი 400 მლნ ლარითაა განსაზღვრული და მიმდინარე წლის გეგმასთან შედარებით 200 მლნ ლარით მცირდება. კანონპროექტით აღარ არის გათვალისწინებული, ეკონომიკის გრძელვადიანი რესურსით უზრუნველყოფის ხელშეწყობის მექანიზმისათვის 200 მლნ ლარის ოდენობით საბაზინო ობლიგაციებისა და ვალდებულებების გამოყენება, რაც 2014 წლის ბიუჯეტის კანონით იყო გაწერილი. როგორც ფინანსთა სამინისტროს კომენტარშია აღნიშნული (*პარლამენტში, საკომიტეტო განხილვების დროს გამოთქმული შენიშვნების გათვალისწინების თაობაზე*) ამ საკითხთან დაკავშირებით მუშაობა კვლავ გრძელდება და მთავრობის საბოლოო პოზიცია წარმოდგენილი იქნება ბიუჯეტის პროექტის მესამე წარმოდგენისას („თუმცა აღნიშნული მექანიზმის კვლავ ამოქმედების შემთხვევაშიც საშინაო ვალის წმინდა ზრდის ზღვრული მოცულობა არ შეიცვლება“).

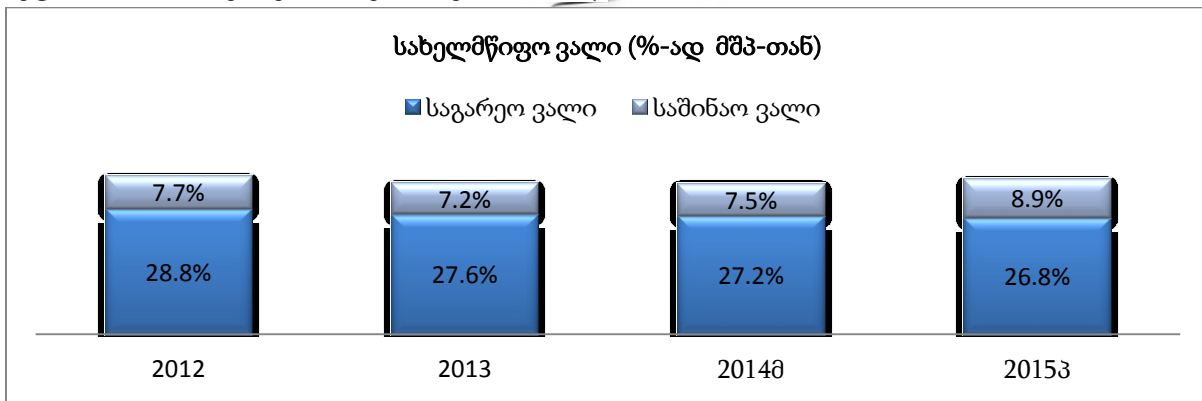
საშინაო ვალდებულებების დინამიკა (ათასი ლარი)

	2013 წ. ფაქტი	2014 წ. გეგმა	2015 წ. პროექტი (პირველი წარდგენა)	2015 წ. პროექტი (გადამუშავებული ვარიანტი)	2015 წ. (გადამუშავებული) / 2014 წ.	
					სხვაობა	პროცენტული ცვლილება
საშინაო ვალდებულებების ზრდა	149,531	600,000	400,000	400,000	-200,000	-33.3%
საშინაო ვალდებულებების კლება	59,649	66,081	63,194	63,194	-2,887	-4.4%

ცხრილი 18. სახელმწიფო ბიუჯეტის საშინაო ვალდებულებების დინამიკა

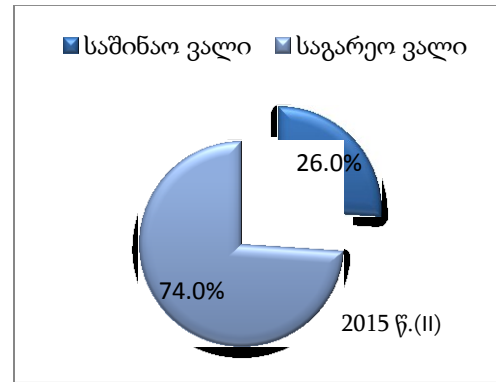
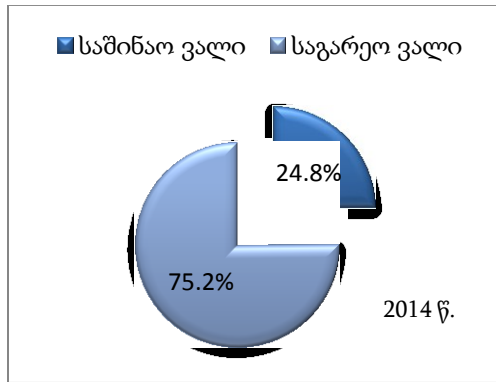
რაც შეეხება საშინაო ვალდებულებებს, მისი მომსახურებისა და დაფარვისათვის გათვალისწინებულია 195 მლნ ლარი, საიდანაც 35 მლნ ლარით მოხდება ძირითადი თანხის შემცირება, დანარჩენი 160 მლნ ლარი მოემსახურება პროცენტების გადახდას.

როგორც ზემოთ აღინიშნა, 2015 წლის ბიუჯეტის პროექტი ითვალისწინებს სახაზინო ვალდებულებისა და სახაზინო ობლიგაციების გამოშვებით საშინაო ვალდებულების ცვლილებას არა უმეტეს 400 მლნ ლარის წმინდა ზრდით, რაც აღრიცხვის არსებული სპეციფიკის გათვალისწინებით, ითვალისწინებს 2015 წლის განმავლობაში სახაზინო ვალდებულებისა და სახაზინო ობლიგაციების გამოშვების შედეგად სახაზინო ვალდებულებისა და სახაზინო ობლიგაციების გამოშვების შედეგად სახელმწიფო საშინაო ვალდებულებების ზრდას 897 მლნ ლარის, ხოლო დაფარვას – 497 მლნ ლარის ოდენობით. ხოლო საშინაო ვალდებულებების კლების მუხლით გათვალისწინებულია სახელმწიფო ობლიგაციების ძირითადი თანხის დაფარვა (სებ-ის მიმართ ვალი) – 35 მლნ ლარის ოდენობით, საქართველოს მთავრობის და საქართველოს ეროვნული ბანკის 2006 წლის 15 მაისის „საქართველოს მთავრობის საქართველოს ეროვნული ბანკისადმი დავალიანების დაფარვის ღონისძიებების შესახებ“ 2006 წლის 20 მარტის შეთანხმებაში ცვლილებების შეტანის თაობაზე“ შეთანხმების შესაბამისად.

კანონპროექტით, 2015 წლისათვის სახელმწიფო ვალის ზღვრული მოცულობა 11,351.5 მლნ ლარს შეადგენს, რაც 2014 წლის ანალოგიურ მაჩვენებელს 941.4 მლნ ლარით აღემატება. ნომინალურ გამოსახულებაში ზრდა ძირითადად საგარეო ვალის კომპონენტის ზრდაზე (14%-ით) მოდის ვიდრე საშინაო ვალის ზრდაზე (მხოლოდ 7%). მშპ-ს საპროგნოზო მაჩვენებლებთან მიმართებაში ვალის კოეფიციენტი 34,7%-იდან 35,7%-მდე იზრდება, თუმცა მცირედით იცვლება სახელმწიფო ვალის სტრუქტურა, კერძოდ, მცირდება სახელმწიფო საგარეო ვალის კოეფიციენტი მშპ-სთან მიმართებაში 27.2 %-დან 26.8%-მდე, რაც თავის მხრივ, შესაბამისობაშია მთავრობის სტრატეგიასთან მოახდინოს ვალის სტრუქტურის დაბალანსება დენომინაციის ვალუტის მიხედვით, რაც თავის მხრივ, შეამცირებს გაცვლითი კურსის მერყეობასთან დაკავშირებულ შესაძლო ნეგატიურ ზეგავლენას სახელმწიფო

ფინანსებზე (საყურადღებოა, რომ აღნიშნული კოეფიციენტები გაიანგარიშება ნომინალური მშპ-ს საპროგნოზო მაჩვენებლებთან მიმართებაში, რაც თავის მხრივ ხაზს უსვამს მაკროეკონომიკური აგრეგატების საფუძვლიანობის მნიშვნელობას).

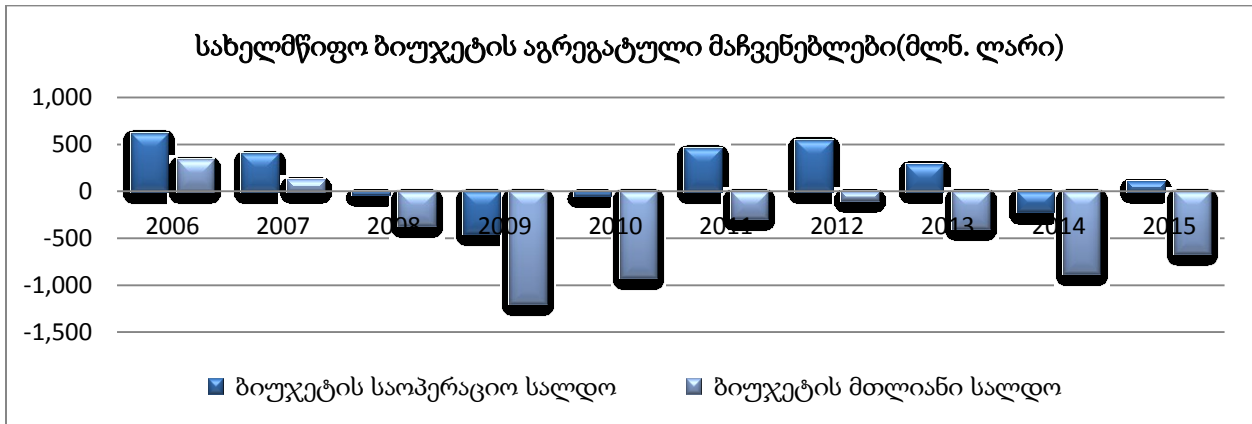
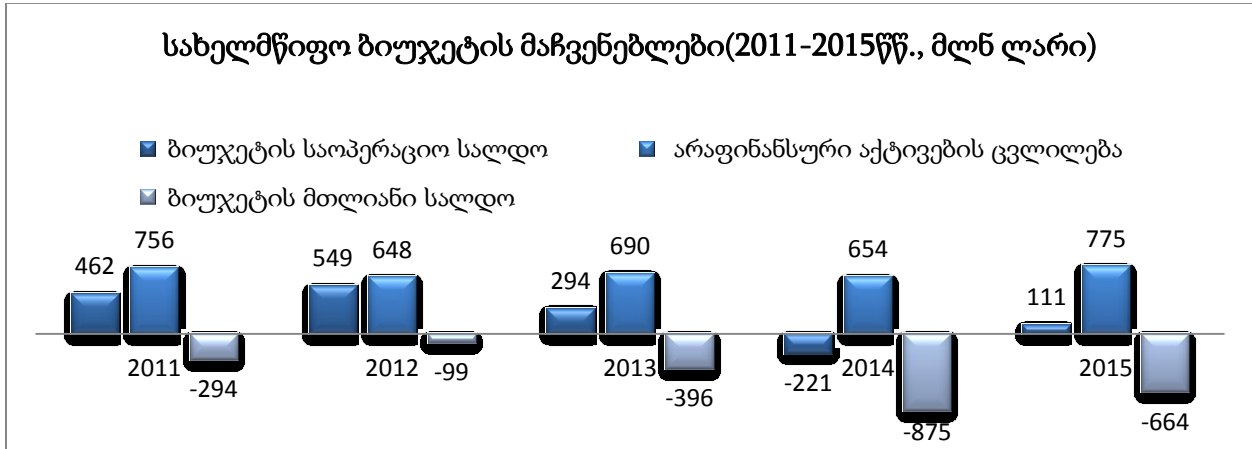

ანგარიშგების გაუმჯობესებისა და გამჭვირვალობის თვალსაზრისით პოზიტიურად უნდა შეფასდეს ვალის შესახებ ინფორმაციის ამსახველი კვარტალური ბიულეტენების დანერგვა, რომელიც განთავსებულია ფინანსთა სამინისტროს ოფიციალურ ვებ-გვერდზე. ასევე პოზიტიურად უნდა შეფასდეს ის ფაქტი რომ, გასული წლის მსგავსად, სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონპროექტს თან ერთვის დამატებითი ინფორმაცია სახელმწიფო ვალის შესახებ. კერძოდ, მოცემულია ინფორმაცია, საგარეო ვალდებულებების პორტფელის სტრუქტურის შესახებ ვალდებულებების ვადიანობის, საპროცენტო განაკვეთის ტიპისა და დენომინაციის ვალუტის მიხედვით. თუმცა გასული წლისაგან განსხვავებით აღნიშნული დანართი ამ ეტაპზე არ მოიცავს სახელმწიფო საგარეო ვალის მომსახურებისა და დაფარვის ხარჯებზე, ან სახელმწიფო ვალის მოცულობაზე რისკ-ფაქტორებზე შესაძლოა ზეგავლენის შესახებ ინფორმაციას, რაც საბიუჯეტო კოდექსში ინიცირებული ცვლილების შესაბამისად, სავარაუდოდ, წარმოდგენილ იქნება ფისკალური რისკების შესახებ ინფორმაციის ფარგლებში (აღნიშნული ინფორმაცია, კანონპროექტზე თანდართული განმარტებითი ბარათის მიხედვით წარმოდგენილი იქნება 2015 წლის ბიუჯეტის კანონის პროექტის მესამე წარდგენისას).

რაც შეეხება სახელმწიფო ბიუჯეტის სალდოს, როგორც წარმოდგენილი კანონპროექტის ანალიზით ვლინდება, ისევე როგორც პირველი წარდგენისას მოცემული მაჩვენებლებით, მომდევნო წლისათვის დაგეგმილია ბიუჯეტის მთლიანი და საოპერაციო სალდოს გაუმჯობესება, როგორც ნომინალურ გამოსახულებაში, ისე %-ად მშპ-სთან⁶, რაც შეესაბამება ფისკალური კონსოლიდაციის გაცხადებულ მიზნებს. კერძოდ, 2014 წლის ბიუჯეტის კანონით ბიუჯეტის საოპერაციო სალდო განსაზღვრულია -221 მლნ ლარის დონეზე, ხოლო წარმოდგენილი კანონპროექტით აღნიშნული მაჩვენებელი იზრდება 111 მლნ ლარის დონემდე. ანალოგიურ ტენდენცია ვლინდება მთლიანი სალდოსათვის, რომელიც 211 მლნ

⁶ მშპ-სთან მიმართებაში მაჩვენებლების კალკულაციისას გამოყენებულია კანონპროექტზე თანდართული BDD-ის გადამუშავებული ვარიანტით განსაზღვრული საპროგნოზო მაჩვენებლები 2014 და 2015 წლებისათვის.

ლარით უმჯობესდება და მშპ-ს -3.0%-დან მშპ-ს -2.1%-მდე იზრდება. ზემოაღნიშნული მაჩვენებლები, თავის მხრივ, შეესაბამება საკანონმდებლო დონეზე („ეკონომიკური თავისუფლების აქტით“) განსაზღვრულ ბიუჯეტის დეფიციტის 3%-იან ლიმიტს.

	2012 წლის ფაქტი	2013 წლის ფაქტი	2013 წ. ფაქტი / 2012 წ. ფაქტი		2014 წლის გეგმა	2015 წლის პროექტი (პირველი წარდგენა)	2015 წლის პროექტი (გადამუშავებული ვარიანტი)	2015 წ. პროექტი (გადამუშავებული ვარიანტი) / 2014 წ. გეგმა	
			სხვაობა	პროცენტული ცვლილება				სხვაობა	პროცენტული ცვლილება
შემოსულობები	7,985,348	7,694,824	-290,524	-3.6%	9,105,000	9,400,000	9,570,000	465,000	5.1%
შემოსავლები	7,115,329	6,839,494	-275,836	-3.9%	7,319,000	7,930,000	8,090,000	771,000	10.5%
<i>გადასახადები</i>	6,311,078	6,287,685	-23,393	-0.4%	6,820,000	7,460,000	7,600,000	780,000	11.4%
<i>გრანტები</i>	269,635	238,861	-30,774	-11.4%	144,000	180,000	215,000	71,000	49.3%
<i>სხვა შემოსავლები</i>	534,616	312,947	-221,669	-41.5%	355,000	290,000	275,000	-80,000	-22.5%
არაფინ.აქტივების კლება	80,224	77,515	-2,709	-3.4%	80,000	80,000	80,000	0.0	0.0%
ფინანსური აქტივების კლება	41,585	39,924	-1,661	-4.0%	70,000	70,000	70,000	0.00	0.0%
ვალდებულებების ზრდა	748,209	737,891	-10,318	-1.4%	1,636,000	1,320,000	1,330,000	-306,000	-18.7%
გადასახდელები	7,806,802	8,104,218	297,416	3.8%	9,080,000	9,350,000	9,520,000	440,000	4.8%
ხარჯები	6,566,316	6,545,615	-20,701	-0.3%	7,539,613	7,891,025	7,979,492	439,879	5.8%
<i>შრომის ანაზღაურება</i>	1,049,425	1,187,570	138,144	13.2%	1,318,304	1,372,434	1,405,532	87,229	6.6%
<i>საქონელი და მომსახურება</i>	1,060,947	765,801	-295,146	-27.8%	853,836	912,172	943,109	89,274	10.5%
<i>პროცენტი</i>	248,338	233,043	-15,295	-6.2%	305,047	360,106	359,106	54,059	17.7%
<i>სუბსიდიები</i>	253,101	242,552	-10,549	-4.2%	241,373	204,466	206,080	-35,293	-14.6%
<i>გრანტები</i>	1,210,722	1,083,320	-127,402	-10.5%	1,111,779	1,171,553	1,170,880	59,101	5.3%
<i>სოციალური უზრუნველყოფა</i>	1,710,301	2,083,044	372,742	21.8%	2,581,394	2,653,043	2,671,661	90,267	3.5%
<i>სხვა ხარჯები</i>	1,033,480	950,285	-83,195	-8.0%	1,127,881	1,217,251	1,223,123	95,242	8.4%
არაფინანსური აქტივების ზრდა	728,466	767,632	39,167	5.4%	734,125	765,662	854,595	120,470	16.4%
ფინანსური აქტივების ზრდა	372,654	277,105	-95,549	-25.6%	208,180	284,090	276,690	68,510	32.9%
ვალდებულებების კლება	139,366	513,865	374,499	268.7%	598,081	409,223	409,223	-188,858	-31.6%

დანართი 2. საგადასახადო შემოსავლების სენსიტიურობა მაკროცვლადების ოფიციალური პროგნოზებისაგან 0.5%-ით გადახრის მიმართ (აღნიშნული ანალიზი არ ისახავს მიზნად მაკროცვლადების ქვემოთმოცემული სცენარების რეალიზაციის ალბათობის შეფასებას და ასახავს მხოლოდ საგადასახადო შემოსავლების მოსალოდნელ ცვლილებებს მაკროცვლადების ცვლილებების შემთხვევაში).

ცხრილი 1. საგადასახადო შემოსავლების სენსიტიურობა მაკროცვლადების ოფიციალური პროგნოზებისაგან 0.5%-ით გადახრის მიმართ

1.1 პროგნოზის ბიუჯეტის გეგმიდან გადახრა თუ სხვა თანაბარ პირობებში რეალური მშპ-ს ზრდის ტემპი ოფიციალურ პროგნოზს გადააჭარბებს 0.5%-ით

	ბიუჯეტის გეგმა (2015)	1. პროგნოზი 2013 წლის ფაქტიურ მონაცემებზე დაყრდნობით*			2. პროგნოზი 2014 წლის ბიუჯეტის გეგმაზე დაყრდნობით**			3. პროგნოზი 2014 წლის 9 თვის მონაცემების მაჩვენებელზე დაყრდნობით***		
		პროგნოზი	გადახრა (ათასი ლარი)	გადახრა (%)	პროგნოზი	გადახრა (ათასი ლარი)	გადახრა (%)	პროგნოზი	გადახრა (ათასი ლარი)	გადახრა (%)
საგადასახადო შემოსავლები	7,728,000	7,542,000	-186,000	-2.4%	7,565,000	-163,000	-2.1%	7,880,000	152,000	2.0%
საშემოსავლო გადასახადი	2,213,000	2,194,000	-19,000	-0.9%	1,961,000	-252,000	-11.4%	2,215,000	2,000	0.1%
მოგების გადასახადი	900,000	922,000	22,000	2.4%	1,002,000	102,000	11.3%	882,000	-18,000	-2.0%
დამატებული ღირებულების გადასახადი	3,529,000	3,412,000	-117,000	-3.3%	3,592,000	63,000	1.8%	3,696,000	167,000	4.7%
აქციზი	947,000	872,000	-75,000	-7.9%	869,000	-78,000	-8.2%	945,000	-2,000	-0.2%
იმპორტის გადასახადი	114,000	117,000	3,000	2.6%	116,000	2,000	1.8%	117,000	3,000	2.6%
სხვა გადასახადები	25,000	25,000	0	0.0%	25,000	0	0.0%	25,000	0	0.0%

1.2 პროგნოზის ბიუჯეტის გეგმიდან გადახრა თუ სხვა თანაბარ პირობებში რეალური მშპ-ს ზრდის ტემპი ოფიციალურ პროგნოზზე ნაკლებია 0.5%-ით

	ბიუჯეტის	1. პროგნოზი 2013 წლის	2. პროგნოზი 2014 წლის	3. პროგნოზი 2014 წლის 9 თვის
--	----------	-----------------------	-----------------------	------------------------------

	გეგმა (2015)	ფაქტიურ მონაცემებზე დაყრდნობით*			ბიუჯეტის გეგმაზე დაყრდნობით**			მონაცემების მაჩვენებელზე დაყრდნობით***		
		პროგნოზი	გადახრა (ათასი ლარი)	გადახრა (%)	პროგნოზი	გადახრა (ათასი ლარი)	გადახრა (%)	პროგნოზი	გადახრა (ათასი ლარი)	გადახრა (%)
საგადასახადო შემოსავლები	7,728,000	7,421,000	-307,000	-4.0%	7,501,000	-227,000	-2.9%	7,812,000	84,000	1.1%
საშემოსავლო გადასახადი	2,213,000	2,153,000	-60,000	-2.7%	1,943,000	-270,000	-12.2%	2,194,000	-19,000	-0.9%
მოგების გადასახადი	900,000	914,000	14,000	1.6%	993,000	93,000	10.3%	875,000	-25,000	-2.8%
დამატებული ღირებულების გადასახადი	3,529,000	3,347,000	-182,000	-5.2%	3,558,000	29,000	0.8%	3,660,000	131,000	3.7%
აქციზი	947,000	865,000	-82,000	-8.7%	866,000	-81,000	-8.6%	941,000	-6,000	-0.6%
იმპორტის გადასახადი	114,000	117,000	3,000	2.6%	116,000	2,000	1.8%	117,000	3,000	2.6%
სხვა გადასახადები	25,000	25,000	0	0.0%	25,000	0	0.0%	25,000	0	0.0%

1. 3 პროგნოზის ბიუჯეტის გეგმიდან გადახრა თუ სხვა თანაბარ პირობებში ინფლაცია ოფიციალურ პროგნოზს გადააჭარბებს 0.5%-ით

	ბიუჯეტის გეგმა (2015)	1. პროგნოზი 2013 წლის ფაქტიურ მონაცემებზე დაყრდნობით*			2. პროგნოზი 2014 წლის ბიუჯეტის გეგმაზე დაყრდნობით**			3. პროგნოზი 2014 წლის 9 თვის მონაცემების მაჩვენებელზე დაყრდნობით***		
		პროგნოზი	გადახრა (ათასი ლარი)	გადახრა (%)	პროგნოზი	გადახრა (ათასი ლარი)	გადახრა (%)	პროგნოზი	გადახრა (ათასი ლარი)	გადახრა (%)
საგადასახადო შემოსავლები	7,728,000	7,539,000	-189,000	-2.4%	7,564,000	-164,000	-2.1%	7,878,000	150,000	1.9%
საშემოსავლო გადასახადი	2,213,000	2,194,000	-19,000	-0.9%	1,962,000	-251,000	-11.3%	2,215,000	2,000	0.1%
მოგების გადასახადი	900,000	922,000	22,000	2.4%	1,002,000	102,000	11.3%	882,000	-18,000	-2.0%
დამატებული ღირებულების	3,529,000	3,412,000	-117,000	-3.3%	3,592,000	63,000	1.8%	3,696,000	167,000	4.7%

გადასახადი										
აქციონი	947,000	869,000	-78,000	-8.2%	867,000	-80,000	-8.4%	943,000	-4,000	-0.4%
იმპორტის გადასახადი	114,000	117,000	3,000	2.6%	116,000	2,000	1.8%	117,000	3,000	2.6%
სხვა გადასახადები	25,000	25,000	0	0.0%	25,000	0	0.0%	25,000	0	0.0%

1.4 პროგნოზის ბიუჯეტის გეგმიდან გადახრა თუ სხვა თანაბარ პირობებში ინფლაცია ოფიციალურ პროგნოზზე ნაკლებია 0.5%-ით

	ბიუჯეტის გეგმა (2015)	1. პროგნოზი 2013 წლის ფაქტიურ მონაცემებზე დაყრდნობით*			2. პროგნოზი 2014 წლის ბიუჯეტის გეგმაზე დაყრდნობით**			3. პროგნოზი 2014 წლის 9 თვის მონაცემების მაჩვენებელზე დაყრდნობით***		
		პროგნოზი	გადახრა (ათასი ლარი)	გადახრა (%)	პროგნოზი	გადახრა (ათასი ლარი)	გადახრა (%)	პროგნოზი	გადახრა (ათასი ლარი)	გადახრა (%)
საგადასახადო შემოსავლები	7,728,000	7,405,000	-323,000	-4.2%	7,502,000	-226,000	-2.9%	7,814,000	86,000	1.1%
საშემოსავლო გადასახადი	2,213,000	2,152,000	-61,000	-2.8%	1,943,000	-270,000	-12.2%	2,194,000	-19,000	-0.9%
მოგების გადასახადი	900,000	914,000	14,000	1.6%	993,000	93,000	10.3%	875,000	-25,000	-2.8%
დამატებული ღირებულების გადასახადი	3,529,000	3,347,000	-182,000	-5.2%	3,558,000	29,000	0.8%	3,660,000	131,000	3.7%
აქციონი	947,000	850,000	-97,000	-10.2%	867,000	-80,000	-8.4%	943,000	-4,000	-0.4%
იმპორტის გადასახადი	114,000	117,000	3,000	2.6%	116,000	2,000	1.8%	117,000	3,000	2.6%
სხვა გადასახადები	25,000	25,000	0	0.0%	25,000	0	0.0%	25,000	0	0.0%

1.5 პროგნოზის გადახრა ბიუჯეტის გეგმიდან თუ რეალური მშპ-ს ზრდის და ინფლაციის მაჩვენებელი ოფიციალურ პროგნოზს 0.5%-ით გადააჭარბებს

	ბიუჯეტის გეგმა (2015)	1. პროგნოზი 2013 წლის ფაქტიურ მონაცემებზე დაყრდნობით*	2. პროგნოზი 2014 წლის ბიუჯეტის გეგმაზე დაყრდნობით**	3. პროგნოზი 2014 წლის 9 თვის მონაცემების მაჩვენებელზე დაყრდნობით***
--	-----------------------	---	---	---

		პროგნოზი	გადახრა (ათასი ლარი)	გადახრა (%)	პროგნოზი	გადახრა (ათასი ლარი)	გადახრა (%)	პროგნოზი	გადახრა (ათასი ლარი)	გადახრა (%)
საგადასახადო შემოსავლები	7,728,000	7,600,000	-128,000	-1.7%	7,597,000	-131,000	-1.7%	7,912,000	184,000	2.4%
საშემოსავლო გადასახადი	2,213,000	2,215,000	2,000	0.1%	1,971,000	-242,000	-10.9%	2,226,000	13,000	0.6%
მოგების გადასახადი	900,000	926,000	26,000	2.9%	1,006,000	106,000	11.8%	886,000	-14,000	-1.6%
დამატებული ღირებულების გადასახადი	3,529,000	3,445,000	-84,000	-2.4%	3,610,000	81,000	2.3%	3,713,000	184,000	5.2%
აქციზი	947,000	872,000	-75,000	-7.9%	869,000	-78,000	-8.2%	945,000	-2,000	-0.2%
იმპორტის გადასახადი	114,000	117,000	3,000	2.6%	116,000	2,000	1.8%	117,000	3,000	2.6%
სხვა გადასახადები	25,000	25,000	0	0.0%	25,000	0	0.0%	25,000	0	0.0%

1. 6 პროგნოზის ბიუჯეტის გეგმიდან გადახრა თუ სხვა თანაბარ პირობებში რეალური მშპ-ს ზრდის ტემპი ოფიციალურ პროგნოზს გადააჭარბებს 0.5%-ით, ხოლო ინფლაციის მაჩვენებელი ნაკლები იქნება ოფიციალურ პროგნოზზე 0.5%-ით

	ბიუჯეტის გეგმა (2015)	1. პროგნოზი 2013 წლის ფაქტურ მონაცემებზე დაყრდნობით*			2. პროგნოზი 2014 წლის ბიუჯეტის გეგმაზე დაყრდნობით**			3. პროგნოზი 2014 წლის 9 თვის მონაცემების მაჩვენებელზე დაყრდნობით***		
		პროგნოზი	გადახრა (ათასი ლარი)	გადახრა (%)	პროგნოზი	გადახრა (ათასი ლარი)	გადახრა (%)	პროგნოზი	გადახრა (ათასი ლარი)	გადახრა (%)
საგადასახადო შემოსავლები	7,728,000	7,485,000	-243,000	-3.1%	7,535,000	-193,000	-2.5%	7,848,000	120,000	1.6%
საშემოსავლო გადასახადი	2,213,000	2,173,000	-40,000	-1.8%	1,952,000	-261,000	-11.8%	2,204,000	-9,000	-0.4%
მოგების გადასახადი	900,000	918,000	18,000	2.0%	998,000	98,000	10.9%	879,000	-21,000	-2.3%
დამატებული ღირებულების გადასახადი	3,529,000	3,380,000	-149,000	-4.2%	3,575,000	46,000	1.3%	3,678,000	149,000	4.2%

აქციზი	947,000	872,000	-75,000	-7.9%	869,000	-78,000	-8.2%	945,000	-2,000	-0.2%
იმპორტის გადასახადი	114,000	117,000	3,000	2.6%	116,000	2,000	1.8%	117,000	3,000	2.6%
სხვა გადასახადები	25,000	25,000	0	0.0%	25,000	0	0.0%	25,000	0	0.0%

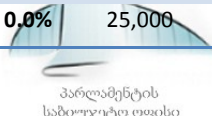
1.7 პროგნოზის ბიუჯეტის გეგმიდან გადახრა თუ სხვა თანაბარ პირობებში რეალური მშპ-ს ზრდის ტემპი და ინფლაცია ოფიციალურ პროგნოზზე ნაკლებია 0.5%-ით

	ბიუჯეტის გეგმა (2015)	1. პროგნოზი 2013 წლის ფაქტიურ მონაცემებზე დაყრდნობით*			2. პროგნოზი 2014 წლის ბიუჯეტის გეგმაზე დაყრდნობით**			3. პროგნოზი 2014 წლის 9 თვის მონაცემების მაჩვენებელზე დაყრდნობით***		
		პროგნოზი	გადახრა (ათასი ლარი)	გადახრა (%)	პროგნოზი	გადახრა (ათასი ლარი)	გადახრა (%)	პროგნოზი	გადახრა (ათასი ლარი)	გადახრა (%)
საგადასახადო შემოსავლები	7,728,000	7,363,000	-365,000	-4.7%	7,471,000	-257,000	-3.3%	7,780,000	52,000	0.7%
საშემოსავლო გადასახადი	2,213,000	2,131,000	-82,000	-3.7%	1,934,000	-279,000	-12.6%	2,183,000	-30,000	-1.4%
მოგების გადასახადი	900,000	910,000	10,000	1.1%	989,000	89,000	9.9%	871,000	-29,000	-3.2%
დამატებული ღირებულების გადასახადი	3,529,000	3,315,000	-214,000	-6.1%	3,541,000	12,000	0.3%	3,643,000	114,000	3.2%
აქციზი	947,000	865,000	-82,000	-8.7%	866,000	-81,000	-8.6%	941,000	-6,000	-0.6%
იმპორტის გადასახადი	114,000	117,000	3,000	2.6%	116,000	2,000	1.8%	117,000	3,000	2.6%
სხვა გადასახადები	25,000	25,000	0	0.0%	25,000	0	0.0%	25,000	0	0.0%

1.8 პროგნოზის ბიუჯეტის გეგმიდან გადახრა თუ სხვა თანაბარ პირობებში რეალური მშპ-ს ზრდის ტემპი ოფიციალურ პროგნოზზე ნაკლებია 0.5%-ით, ხოლო ინფლაციის მაჩვენებელი ოფიციალურ პროგნოზს 0.5%-ით გადააჭარბებს

	ბიუჯეტის გეგმა (2015)	1. პროგნოზი 2013 წლის ფაქტიურ მონაცემებზე დაყრდნობით*			2. პროგნოზი 2014 წლის ბიუჯეტის გეგმაზე დაყრდნობით**			3. პროგნოზი 2014 წლის 9 თვის მონაცემების მაჩვენებელზე დაყრდნობით***		
		პროგნოზი	გადახრა (ათასი ლარი)	გადახრა (%)	პროგნოზი	გადახრა (ათასი ლარი)	გადახრა (%)	პროგნოზი	გადახრა (ათასი ლარი)	გადახრა (%)

		პროგნოზი	გადახრა (ათასი ლარი)	გადახრა (%)	პროგნოზი	გადახრა (ათასი ლარი)	გადახრა (%)	პროგნოზი	გადახრა (ათასი ლარი)	გადახრა (%)
საგადასახადო შემოსავლები	7,728,000	7,478,000	-250,000	-3.2%	7,532,000	-196,000	-2.5%	7,845,000	117,000	1.5%
საშემოსავლო გადასახადი მოგების გადასახადი	2,213,000	2,173,000	-40,000	-1.8%	1,952,000	-261,000	-11.8%	2,205,000	-8,000	-0.4%
დამატებული ღირებულების გადასახადი	900,000	918,000	18,000	2.0%	998,000	98,000	10.9%	879,000	-21,000	-2.3%
აქციზი	3,529,000	3,380,000	-149,000	-4.2%	3,575,000	46,000	1.3%	3,678,000	149,000	4.2%
იმპორტის გადასახადი	947,000	865,000	-82,000	-8.7%	866,000	-81,000	-8.6%	941,000	-6,000	-0.6%
სხვა გადასახადები	114,000	117,000	3,000	2.6%	116,000	2,000	1.8%	117,000	3,000	2.6%
	25,000	25,000	0	0.0%	25,000	0	0.0%	25,000	0	0.0%

ცხრილი 2. საგადასახადო შემოსავლების სენსიტიურობა მაკროცვლადების ოფიციალური პროგნოზებისაგან 1%-ით გადახრის მიმართ

1.1 პროგნოზის ბიუჯეტის გეგმიდან გადახრა თუ სხვა თანაბარ პირობებში რეალური მშპ-ს ზრდის ტემპი ოფიციალურ პროგნოზს გადააჭარბებს 1%-ით

	ბიუჯეტის გეგმა (2015)	1. პროგნოზი 2013 წლის ფაქტიურ მონაცემებზე დაყრდნობით*			2. პროგნოზი 2014 წლის ბიუჯეტის გეგმაზე დაყრდნობით**			3. პროგნოზი 2014 წლის 9 თვის მონაცემების მაჩვენებელზე დაყრდნობით***		
		პროგნოზი	გადახრა (ათასი ლარი)	გადახრა (%)	პროგნოზი	გადახრა (ათასი ლარი)	გადახრა (%)	პროგნოზი	გადახრა (ათასი ლარი)	გადახრა (%)
საგადასახადო შემოსავლები	7,728,000	7,602,000	-126,000	-1.6%	7,598,000	-130,000	-1.7%	7,914,000	186,000	2.4%
საშემოსავლო გადასახადი	2,213,000	2,215,000	2,000	0.1%	1,971,000	-242,000	-10.9%	2,226,000	13,000	0.6%

მოგების გადასახადი	900,000	925,000	25,000	2.8%	1,006,000	106,000	11.8%	886,000	-14,000	-1.6%
დამატებული ღირებულების გადასახადი აქციზი	3,529,000	3,444,000	-85,000	-2.4%	3,609,000	80,000	2.3%	3,713,000	184,000	5.2%
იმპორტის გადასახადი	947,000	876,000	-71,000	-7.5%	871,000	-76,000	-8.0%	947,000	0	0.0%
სხვა გადასახადები	114,000	117,000	3,000	2.6%	116,000	2,000	1.8%	117,000	3,000	2.6%
სხვა გადასახადები	25,000	25,000	0	0.0%	25,000	0	0.0%	25,000	0	0.0%

1. 2 პროგნოზის ბიუჯეტის გეგმიდან გადახრა თუ სხვა თანაბარ პირობებში რეალური მშპ-ს ზრდის ტემპი ოფიციალურ პროგნოზზე ნაკლებია 1%-ით

	ბიუჯეტის გეგმა (2015)	1. პროგნოზი 2013 წლის ფაქტიურ მონაცემებზე დაყრდნობით*			2. პროგნოზი 2014 წლის ბიუჯეტის გეგმაზე დაყრდნობით**			3. პროგნოზი 2014 წლის 9 თვის მონაცემების მაჩვენებელზე დაყრდნობით***		
		პროგნოზი	გადახრა (ათასი ლარი)	გადახრა (%)	პროგნოზი	გადახრა (ათასი ლარი)	გადახრა (%)	პროგნოზი	გადახრა (ათასი ლარი)	გადახრა (%)
საგადასახადო შემოსავლები	7,728,000	7,361,000	-367,000	-4.7%	7,469,000	-259,000	-3.4%	7,779,000	51,000	0.7%
საშემოსავლო გადასახადი	2,213,000	2,132,000	-81,000	-3.7%	1,934,000	-279,000	-12.6%	2,184,000	-29,000	-1.3%
მოგების გადასახადი	900,000	910,000	10,000	1.1%	989,000	89,000	9.9%	871,000	-29,000	-3.2%
დამატებული ღირებულების გადასახადი აქციზი	3,529,000	3,315,000	-214,000	-6.1%	3,541,000	12,000	0.3%	3,643,000	114,000	3.2%
იმპორტის გადასახადი	947,000	862,000	-85,000	-9.0%	864,000	-83,000	-8.8%	939,000	-8,000	-0.8%
სხვა გადასახადები	114,000	117,000	3,000	2.6%	116,000	2,000	1.8%	117,000	3,000	2.6%
სხვა გადასახადები	25,000	25,000	0	0.0%	25,000	0	0.0%	25,000	0	0.0%

1. 3 პროგნოზის ბიუჯეტის გეგმიდან გადახრა თუ სხვა თანაბარ პირობებში ინფლაცია ოფიციალურ პროგნოზს გადაჭარბებს 1%-ით

	ბიუჯეტის გეგმა (2015)	1. პროგნოზი 2013 წლის ფაქტიურ მონაცემებზე დაყრდნობით*			2. პროგნოზი 2014 წლის ბიუჯეტის გეგმაზე დაყრდნობით**			3. პროგნოზი 2014 წლის 9 თვის მონაცემების მაჩვენებელზე დაყრდნობით***		
		პროგნოზი	გადახრა (ათასი ლარი)	გადახრა (%)	პროგნოზი	გადახრა (ათასი ლარი)	გადახრა (%)	პროგნოზი	გადახრა (ათასი ლარი)	გადახრა (%)
საგადასახადო შემოსავლები	7,728,000	7,597,000	-131,000	-1.7%	7,596,000	-132,000	-1.7%	7,910,000	182,000	2.4%
საშემოსავლო გადასახადი	2,213,000	2,215,000	2,000	0.1%	1,971,000	-242,000	-10.9%	2,226,000	13,000	0.6%
მოგების გადასახადი	900,000	926,000	26,000	2.9%	1,007,000	107,000	11.9%	886,000	-14,000	-1.6%
დამატებული ღირებულების გადასახადი	3,529,000	3,445,000	-84,000	-2.4%	3,610,000	81,000	2.3%	3,713,000	184,000	5.2%
აქციზი	947,000	869,000	-78,000	-8.2%	867,000	-80,000	-8.4%	943,000	-4,000	-0.4%
იმპორტის გადასახადი	114,000	117,000	3,000	2.6%	116,000	2,000	1.8%	117,000	3,000	2.6%
სხვა გადასახადები	25,000	25,000	0	0.0%	25,000	0	0.0%	25,000	0	0.0%

1. 4 პროგნოზის ბიუჯეტის გეგმიდან გადახრა თუ სხვა თანაბარ პირობებში ინფლაცია ოფიციალურ პროგნოზზე ნაკლებია 1%-ით

	ბიუჯეტის გეგმა (2015)	1. პროგნოზი 2013 წლის ფაქტიურ მონაცემებზე დაყრდნობით*			2. პროგნოზი 2014 წლის ბიუჯეტის გეგმაზე დაყრდნობით**			3. პროგნოზი 2014 წლის 9 თვის მონაცემების მაჩვენებელზე დაყრდნობით***		
		პროგნოზი	გადახრა (ათასი ლარი)	გადახრა (%)	პროგნოზი	გადახრა (ათასი ლარი)	გადახრა (%)	პროგნოზი	გადახრა (ათასი ლარი)	გადახრა (%)
საგადასახადო შემოსავლები	7,728,000	7,367,000	-361,000	-4.7%	7,471,000	-257,000	-3.3%	7,782,000	54,000	0.7%
საშემოსავლო გადასახადი	2,213,000	2,131,000	-82,000	-3.7%	1,933,000	-280,000	-12.7%	2,183,000	-30,000	-1.4%
მოგების გადასახადი	900,000	910,000	10,000	1.1%	989,000	89,000	9.9%	871,000	-29,000	-3.2%

დამატებული ღირებულების გადასახადი	3,529,000	3,315,000	-214,000	-6.1%	3,541,000	12,000	0.3%	3,643,000	114,000	3.2%
აქციზი	947,000	869,000	-78,000	-8.2%	867,000	-80,000	-8.4%	943,000	-4,000	-0.4%
იმპორტის გადასახადი	114,000	117,000	3,000	2.6%	116,000	2,000	1.8%	117,000	3,000	2.6%
სხვა გადასახადები	25,000	25,000	0	0.0%	25,000	0	0.0%	25,000	0	0.0%

1. 5 პროგნოზის გადახრა ბიუჯეტის გეგმიდან თუ რეალური მშპ-ს და ინფლაციის მაჩვენებელი ოფიციალურ პროგნოზს 1%-ით გადააჭარბებს

	ბიუჯეტის გეგმა (2015)	1. პროგნოზი 2013 წლის ფაქტიურ მონაცემებზე დაყრდნობით*			2. პროგნოზი 2014 წლის ბიუჯეტის გეგმაზე დაყრდნობით**			3. პროგნოზი 2014 წლის 9 თვის მონაცემების მაჩვენებელზე დაყრდნობით***		
		პროგნოზი	გადახრა (ათასი ლარი)	გადახრა (%)	პროგნოზი	გადახრა (ათასი ლარი)	გადახრა (%)	პროგნოზი	გადახრა (ათასი ლარი)	გადახრა (%)
საგადასახადო შემოსავლები	7,728,000	7,721,000	-7,000	-0.1%	7,661,000	-67,000	-0.9%	7,979,000	251,000	3.2%
საშემოსავლო გადასახადი	2,213,000	2,257,000	44,000	2.0%	2,199,000	-223,000	-10.1%	2,247,000	34,000	1.5%
მოგების გადასახადი	900,000	934,000	34,000	3.8%	1,015,000	115,000	12.8%	894,000	-6,000	-0.7%
დამატებული ღირებულების გადასახადი	3,529,000	3,512,000	-17,000	-0.5%	3,644,000	115,000	3.3%	3,749,000	220,000	6.2%
აქციზი	947,000	876,000	-71,000	-7.5%	871,000	-76,000	-8.0%	947,000	0	0.0%
იმპორტის გადასახადი	114,000	117,000	3,000	2.6%	116,000	2,000	1.8%	117,000	3,000	2.6%
სხვა გადასახადები	25,000	25,000	0	0.0%	25,000	0	0.0%	25,000	0	0.0%

1. 6 პროგნოზის ბიუჯეტის გეგმიდან გადახრა თუ სხვა თანაბარ პირობებში რეალური მშპ-ს ზრდის ტემპი ოფიციალურ პროგნოზს 1%-ით, ხოლო ინფლაციის მაჩვენებელი ნაკლები იქნება ოფიციალურ პროგნოზზე 1%-ით

	ბიუჯეტის გეგმა	1. პროგნოზი 2013 წლის ფაქტიურ მონაცემებზე	2. პროგნოზი 2014 წლის ბიუჯეტის გეგმაზე	3. პროგნოზი 2014 წლის 9 თვის მონაცემების მაჩვენებელზე
--	----------------	---	--	---

	(2015)	დაყრდნობით*			დაყრდნობით**			დაყრდნობით***		
		პროგნოზი	გადახრა (ათასი ლარი)	გადახრა (%)	პროგნოზი	გადახრა (ათასი ლარი)	გადახრა (%)	პროგნოზი	გადახრა (ათასი ლარი)	გადახრა (%)
საგადასახადო შემოსავლები	7,728,000	7,485,000	-243,000	-3.1%	7,537,000	-191,000	-2.5%	7,848,000	120,000	1.6%
საშემოსავლო გადასახადი	2,213,000	2,172,000	-41,000	-1.9%	1,952,000	-261,000	-11.8%	2,204,000	-9,000	-0.4%
მოგების გადასახადი	900,000	917,000	17,000	1.9%	998,000	98,000	10.9%	878,000	-22,000	-2.4%
დამატებული ღირებულების გადასახადი	3,529,000	3,378,000	-151,000	-4.3%	3,575,000	46,000	1.3%	3,677,000	148,000	4.2%
აქციზი	947,000	876,000	-71,000	-7.5%	871,000	-76,000	-8.0%	947,000	0	0.0%
იმპორტის გადასახადი	114,000	117,000	3,000	2.6%	116,000	2,000	1.8%	117,000	3,000	2.6%
სხვა გადასახადები	25,000	25,000	0	0.0%	25,000	0	0.0%	25,000	0	0.0%

1. 7 პროგნოზის ბიუჯეტის გეგმიდან გადახრა თუ სხვა თანაბარ პირობებში რეალური მშპ-ს ზრდის ტემპი და ინფლაცია ოფიციალურ პროგნოზზე ნაკლებია 1%-ით

	ბიუჯეტის გეგმა (2015)	1. პროგნოზი 2013 წლის ფაქტიურ მონაცემებზე დაყრდნობით*			2. პროგნოზი 2014 წლის ბიუჯეტის გეგმაზე დაყრდნობით**			3. პროგნოზი 2014 წლის 9 თვის მონაცემების მაჩვენებელზე დაყრდნობით***		
		პროგნოზი	გადახრა (ათასი ლარი)	გადახრა (%)	პროგნოზი	გადახრა (ათასი ლარი)	გადახრა (%)	პროგნოზი	გადახრა (ათასი ლარი)	გადახრა (%)
საგადასახადო შემოსავლები	7,728,000	7,249,000	-479,000	-6.2%	7,407,000	-321,000	-4.2%	7,716,000	-12,000	-0.2%
საშემოსავლო გადასახადი	2,213,000	2,091,000	-122,000	-5.5%	1,915,000	-298,000	-13.5%	2,163,000	-50,000	-2.3%
მოგების გადასახადი	900,000	902,000	2,000	0.2%	980,000	80,000	8.9%	864,000	-36,000	-4.0%
დამატებული ღირებულების	3,529,000	3,252,000	-277,000	-7.8%	3,507,000	-22,000	-0.6%	3,608,000	79,000	2.2%

გადასახადი										
აქციზი	947,000	862,000	-85,000	-9.0%	864,000	-83,000	-8.8%	939,000	-8,000	-0.8%
იმპორტის გადასახადი	114,000	117,000	3,000	2.6%	116,000	2,000	1.8%	117,000	3,000	2.6%
სხვა გადასახადები	25,000	25,000	0	0.0%	25,000	0	0.0%	25,000	0	0.0%

1. 8 პროგნოზის ბიუჯეტის გეგმიდან გადახრა თუ სხვა თანაბარ პირობებში რეალური მშპ-ს ზრდის ტემპი ოფიციალურ პროგნოზზე ნაკლებია 1%-ით, ხოლო ინფლაციის მაჩვენებელი ოფიციალურ პროგნოზს 1%-ით გადააჭარბებს

	ბიუჯეტის გეგმა (2015)	1. პროგნოზი 2013 წლის ფაქტიურ მონაცემებზე დაყრდნობით*			2. პროგნოზი 2014 წლის ბიუჯეტის გეგმაზე დაყრდნობით**			3. პროგნოზი 2014 წლის 9 თვის მონაცემების მაჩვენებელზე დაყრდნობით***		
		პროგნოზი	გადახრა (ათასი ლარი)	გადახრა (%)	პროგნოზი	გადახრა (ათასი ლარი)	გადახრა (%)	პროგნოზი	გადახრა (ათასი ლარი)	გადახრა (%)
საგადასახადო შემოსავლები	7,728,000	7,475,000	-253,000	-3.3%	7,530,000	-198,000	-2.6%	7,843,000	115,000	1.5%
საშემოსავლო გადასახადი	2,213,000	2,173,000	-40,000	-1.8%	1,952,000	-261,000	-11.8%	2,205,000	-8,000	-0.4%
მოგების გადასახადი	900,000	918,000	18,000	2.0%	998,000	98,000	10.9%	879,000	-21,000	-2.3%
დამატებული ღირებულების გადასახადი	3,529,000	3,380,000	-149,000	-4.2%	3,575,000	46,000	1.3%	3,678,000	149,000	4.2%
აქციზი	947,000	862,000	-85,000	-9.0%	864,000	-83,000	-8.8%	939,000	-8,000	-0.8%
იმპორტის გადასახადი	114,000	117,000	3,000	2.6%	116,000	2,000	1.8%	117,000	3,000	2.6%
სხვა გადასახადები	25,000	25,000	0	0.0%	25,000	0	0.0%	25,000	0	0.0%

დანართი 3. 2015 წლის წარმოდგენილი კანონპროექტით ასიგნებების ცვლილება 2014 წლის ბიუჯეტის კანონით გათვალისწინებულ გეგმასთან მიმართებაში, მხარჯავი დაწესებულებების მიხედვით.

ორგანიზაც. კოდი	დასახელება	2013 წლის ათვისება	2014 წლის ბიუჯეტის კანონით დამტკიცებული გეგმა	2014 წლის 9 თვის ათვისება	2014 წლის 9 თვის ათვისება (%)	2015 (II) წლის კანონპროექტი	2014-სა და 2015 (II) წლის გეგმებს შორის ცვლილება	2015 (II) წლის % ცვლილება 2014 წელთან შედარებით
01 00	საქართველოს პარლამენტი და მასთან არსებული ორგანიზაციები	58,356,916	59,531,700	39,924,399	67.1%	60,531,700	1,000,000	1.7%
02 00	საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაცია	15,566,645	9,000,000	5,585,039	62.1%	9,000,000	0	0.0%
03 00	საქართველოს ეროვნული უშიშროების საბჭოს აპარატი	1,749,140	2,000,000	858,742	42.9%	2,000,000	0	0.0%
04 00	საქართველოს მთავრობის კანცელარია	13,249,069	20,000,000	18,480,527	92.4%	32,500,000	12,500,000	62.5%
05 00	სახელმწიფო აუდიტის სამსახური	10,094,336	12,250,000	8,063,493	65.8%	12,863,000	613,000	5.0%
06 00	საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისია	51,972,573	54,500,000	50,479,302	92.6%	22,000,000	-32,500,000	-59.6%
07 00	საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლო	2,559,467	3,315,000	2,225,110	67.1%	3,390,000	75,000	2.3%
08 00	საქართველოს უზენაესი სასამართლო	5,223,998	6,615,000	4,603,403	69.6%	6,615,000	0	0.0%
09 00	საერთო სასამართლოები	37,322,231	47,425,000	32,955,414	69.5%	50,000,000	2,575,000	5.4%
10 00	საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭო	1,472,974	2,495,000	1,504,394	60.3%	2,700,000	205,000	8.2%

11 00	სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია აბაშის, ზუგდიდის, მარტვილის, მესტიის, სენაკის, ჩხოროწყუს, წალენჯიხის, ხობის მუნიციპალიტეტებსა და თვითმმართველ ქალაქ ფოთში	1,176,913	900,000	515,017	57.2%	900,000	0	0.0%
12 00	სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია ლანჩხუთის, ოზურგეთისა და ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტებში	635,206	650,000	440,699	67.8%	700,000	50,000	7.7%
13 00	სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია ზაღდათის, ვანის, ზესტაფონის, თერჯოლის, სამტრედიის, საჩხერის, ტყიბულის, წყალტუბოს, ჭიათურის, ხარაგაულის, ხონის მუნიციპალიტეტებსა და თვითმმართველ ქალაქ ქუთაისში	834,070	800,000	670,806	83.9%	800,000	0	0.0%
14 00	სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია ახმეტის, გურჯაანის, დედოფლისწყაროს, თელავის, ლაგოდეხის, საგარეჯოს, სიღნაღისა და ყვარლის მუნიციპალიტეტებში	796,140	800,000	507,045	63.4%	800,000	0	0.0%

15 00	სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია დუშეთის, თიანეთის, მცხეთისა და ყაზბეგის მუნიციპალიტეტებში	628,572	650,000	475,409	73.1%	650,000	0	0.0%
16 00	სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია ამბროლაურის, ლენტეხის, ონისა და ცაგერის მუნიციპალიტეტებში	690,963	650,000	455,579	70.1%	650,000	0	0.0%
17 00	სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია ადიგენის, ასპინძის, ახალციხის, ახალქალაქის, ზორჯომისა და წინოწმინდის მუნიციპალიტეტებში	604,567	650,000	450,311	69.3%	650,000	0	0.0%
18 00	სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია ზოლნისის, გარდაზნის, დმანისის, თეთრი წყაროს, მარნეულის, წალკის მუნიციპალიტეტებსა და თვითმმართველ ქალაქ რუსთავში	761,320	800,000	564,374	70.5%	1,000,000	200,000	25.0%
19 00	სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია გორის, კასპის, ქარელისა და ხაშურის მუნიციპალიტეტებში	711,514	700,000	502,800	71.8%	700,000	0	0.0%

20 00	ევროპულ და ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში ინტეგრაციის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი	4,210,404	2,800,000	3,471,180	124.0%	3,100,000	300,000	10.7%
21 00	დიასპორის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი	1,344,309	900,000	838,680	93.2%	1,200,000	300,000	33.3%
22 00	რეინტეგრაციის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი	1,283,250	1,350,000	924,824	68.5%	1,350,000	0	0.0%
23 00	საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო	95,926,623	96,000,000	62,813,868	65.4%	100,000,000	4,000,000	4.2%
24 00	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	95,274,933	87,000,000	35,608,555	40.9%	120,000,000	33,000,000	37.9%
25 00	საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო	783,187,885	875,000,000	505,307,307	57.7%	1,000,000,000	125,000,000	14.3%
26 00	საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო	74,984,612	60,500,000	41,493,039	68.6%	68,500,000	8,000,000	13.2%
27 00	საქართველოს სასაგელაღსრულებლის, პრობაციისა და იურიდიული დახმარების საკითხთა სამინისტრო	160,559,444	157,000,000	99,328,639	63.3%	155,000,000	-2,000,000	-1.3%
28 00	საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო	76,425,084	90,000,000	70,431,608	78.3%	100,000,000	10,000,000	11.1%
29 00	საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო	661,129,791	660,000,000	474,992,576	72.0%	640,000,000	-20,000,000	-3.0%
30 00	საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო	585,525,929	600,000,000	452,706,733	75.5%	615,000,000	15,000,000	2.5%
31 00	საქართველოს დაზვერვის სამსახური	5,028,794	8,000,000	5,692,510	71.2%	14,000,000	6,000,000	75.0%

32 00	საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო	675,923,048	754,300,000	489,125,142	64.8%	853,900,000	99,600,000	13.2%
33 00	საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტრო	77,663,270	80,000,000	63,839,528	79.8%	95,000,000	15,000,000	18.8%
34 00	საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტრო	47,262,945	48,000,000	11,480,452	23.9%	70,000,000	22,000,000	45.8%
35 00	საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო	2,126,457,010	2,658,000,000	1,913,805,063	72.0%	2,775,000,000	117,000,000	4.4%
36 00	საქართველოს ენერჯეტიკის სამინისტრო	143,506,853	114,600,000	88,928,181	77.6%	125,000,000	10,400,000	9.1%
37 00	საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტრო	227,429,679	263,500,000	196,622,060	74.6%	291,000,000	27,500,000	10.4%
38 00	საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო	20,421,216	31,000,000	21,016,003	67.8%	39,000,000	8,000,000	25.8%
39 00	საქართველოს სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა სამინისტრო	66,092,937	53,900,000	64,357,522	119.4%	70,000,000	16,100,000	29.9%
40 00	საქართველოს სახელმწიფო დაცვის სპეციალური სამსახური	51,992,795	46,000,000	34,415,973	74.8%	50,000,000	4,000,000	8.7%
41 00	საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატი	3,005,003	2,380,000	2,398,802	100.8%	4,000,000	1,620,000	68.1%
42 00	სსიპ – საზოგადოებრივი მაუწყებელი	33,730,727	38,000,000	29,438,599	77.5%	40,820,000	2,820,000	7.4%
43 00	სსიპ – კონკურენციისა და სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტო	679,916	680,000	311,805	45.9%	1,900,000	1,220,000	179.4%
44 00	სამხრეთ ოსეთის ადმინისტრაცია	3,764,930	3,500,000	2,789,294	79.7%	3,500,000	0	0.0%

45 00	საქართველოს საპატრიარქო	24,996,107	25,000,000	20,529,891	82.1%	25,000,000	0	0.0%
46 00	სსიპ – ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიურო	3,500,000	3,500,000	3,000,000	85.7%	3,500,000	0	0.0%
47 00	სსიპ – საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური – საქსტატი	6,381,494	14,600,000	6,047,546	41.4%	8,900,000	-5,700,000	-39.0%
48 00	სსიპ - საქართველოს დაზღვევის სახელმწიფო ზედამხედველობის სამსახური		1,300,000	887,318	68.3%	1,300,000	0	0.0%
49 00	სსიპ - საქართველოს ეროვნული საინვესტიციო სააგენტო	2,400,000	2,400,000	942,338	39.3%	2,500,000	100,000	4.2%
50 00	სსიპ - საჯარო სამსახურის ბიურო		600,000	478,222	79.7%	1,200,000	600,000	100.0%
51 00	პერსონალურ მონაცემთა დაცვის ინსპექტორის აპარატი		600,000	385,736	64.3%	1,450,000	850,000	141.7%
52 00	სავაჭრო-სამრეწველო პალატა		500,000	1,838,999	367.8%	500,000	0	0.0%
53 00	სსიპ - იურიდიული დახმარების სამსახური					4,500,000	4,500,000	100.0%
54 00	სსიპ - ვეტერანების საქმეთა სახელმწიფო სამსახური					7,450,000	7,450,000	100.0%
55 00	სსიპ - რელიგიის საკითხთა სახელმწიფო სააგენტო					4,200,000	4,200,000	100.0%
56 00	სსიპ – საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახური					2,150,000	2,150,000	100.0%
57 00	ა(ა)იპ - საქართველოს სოლიდარობის ფონდი					260	260	100.0%